

UNDERVISNINGSS
MINISTERIET

Statusredegørelsen for folkeskolens udvikling

For skoleåret 2016/2017

Statusredegørelsen for folkeskolens udvikling
For skoleåret 2016/2017

Layout: Presse- og Kommunikationssekretariatet,
Undervisningsministeriet

Fotograf: Ulrik Jantzen, Lars Skaaning

ISBN nr.:978-87-603-3152-7 (webudgave)

© Undervisningsministeriet, november 2017

—

Statusredegørelsen for folkeskolens udvikling

For skoleåret 2016/2017

Indholdsfortegnelse

Hovedresultater for skoleåret 2016/2017	7
Opfølgning på folkeskolens resultatmål	9
Resultatmål 1.1:	
Mindst 80 procent af eleverne skal være gode til at læse og regne i de nationale test	10
Kommunal variation i andelen af elever med gode resultater	10
Lavere fravær øger chancen for gode resultater i de nationale test - særligt blandt børn af kort uddannede forældre	13
Andelen af elever med gode testresultater varierer afhængigt af herkomst	14
Resultatmål 1.2:	
Andelen af de allerdygtigste elever i dansk og matematik skal stige år for år	17
De allerdygtigste elever har ofte forældre med en videregående uddannelse	18
Større andel elever med dansk herkomst end indvandrere og efterkommere i gruppen af de allerdygtigste elever i de nationale test	18
Kommunale variationer i udviklingen i andelen af de allerdygtigste elever	21
Udskiftning i gruppen af de allerdygtigste elever mellem test	24
Resultatmål 2.1:	
Andelen af elever med dårlige resultater i de nationale test for læsning og matematik uanset social baggrund skal reduceres år for år	26
Andel elever med dårlige resultater varierer afhængigt af herkomst	28
Kommunale variationer i udviklingen i andelen af elever med dårlige resultater	32

Resultatmål 3:

Elevernes trivsel skal øges	34
Uændret trivsel på landsplan fra 2016 til 2017	34
Drengene oplever højere social trivsel end pigerne	36
Indvandrere oplever mere støtte og inspiration, men har lavere social trivsel end elever med dansk herkomst	36
Stor kommunal spredning i andelen af elever med meget positive svar for trivsel	38
Mindre kommunal spredning i andelen af elever med meget negative svar for trivsel	39
For mange elever ændrer den faglige trivsel sig kun marginalt mellem klassetrinene	40

Udvalgte resultater fra følgeforskningen	41
Fremgang i oplevelsen af ro og orden i skolen	41
Positive tendenser i forhold til den åbne skole	43
Mindre fokus på tydelighed og klare mål i undervisningen	44

Tendenser i forhold til det frie skolevalg	45
Flere forældre vælger en fri grundskole til deres barn	45
Flere forældre vælger en anden skole end distriksskolen	46
Forældre har fokus på kerneopgaven i forhold til valg af skole	46

Udvikling i lærer- og pædagogressourcer	47
--	-----------

Hovedresultater for skoleåret 2016/2017

På landsplan er de faglige resultater og trivslen i folkeskolen i skoleåret 2016/2017 på niveau med skoleåret 2015/2016.

Resultatmål 1.1 om, at 80 procent af eleverne skal være gode til at læse og regne er ikke helt indfriet i nogle af de seks obligatoriske nationale test i dansk, læsning og matematik. Der er positive tendenser flere steder, herunder i dansk, læsning i 8. klasse og matematik i 3. klasse, hvor resultatmålet næsten er indfriet. Fra 2015/2016 til 2016/2017 er der generelt tale om små eller ingen ændringer i andelen af de allerdygtigste elever (resultatmål 1.2) og for så vidt angår andelen af elever med dårlige resultater i de nationale test (resultatmål 2.1). Der er positive tendenser i matematik i 3. klasse, hvor andelen af de allerdygtigste elever er steget med 2 procentpoint, mens andelen af elever med dårlige resultater tilsvarende er faldet 2 procentpoint. Elevernes generelle skoletrivsel er på niveau med tidligere år og dermed stadig høj (resultatmål 3.1). Ligesom i de foregående skoleår er det inden for indikatoren for den sociale trivsel, at eleverne svarer mest positivt. Inden for indikatoren faglig trivsel er der sket et marginalt fald fra 2016 til 2017.

De faglige resultater og trivslen varierer på tværs af kommuner og mellem forskellige elevgrupper. Indvan-

drere og efterkommere, især fra ikke-vestlige lande, opnår dårligere resultater i de nationale test sammenlignet med elever med dansk herkomst. Trivselsmålingens resultater viser, at indvandrere oplever en højere grad af støtte og inspiration, men har lavere social trivsel end elever med dansk herkomst.

Der er fremgang i oplevelsen af ro og orden i folkeskolen. Sammenlignet med 2015 oplever elever, forældre og lærere generelt, at der er mere ro og orden i skolen. I forhold til det videre arbejde med at sikre ro og orden viser følgeforskningen, at elever oplever mere ro og orden, når deres lærere anvender motion og bevægelse som led i undervisningen. Eleverne oplever dog også, at der i lidt mindre grad er tydelighed og klare mål i undervisningen. Samtidig ser det ud til, at lærerne i mindre grad anvender elevplaner og nationale test.

Flere forældre vælger en fri grundskole til deres børn end tidligere. Siden 2011 er der sket en stigning i andelen af elever, der starter i skole i de frie grundskoler. Samtidig vælger flere forældre en anden skole end distriktsskolen til deres børn. I forældrenes valg af skole har de fokus på, om deres barn vil trives, om skolen har dygtige lærere, og om skolen lægger vægt på elevernes faglige og sociale udvikling.

Mål	Resultatmål		Måling 2014/2015	Måling 2015/2016	Måling 2016/2017	Resultatmål indfriet skoleåret 2016/2017		
Folkeskolen skal udfordre alle elever, så de bliver så dygtige, de kan	1.1 Mindst 80 procent af eleverne skal være gode til at læse og regne i de nationale test	Dansk, læsning						
		2. klasse	75%	76%	76%			
		4. klasse	69%	67%	67%			
		6. klasse	72%	71%	70%			
		8. klasse	77%	76%	78%			
		Matematik						
		3. klasse	73%*	73%	77%			
		6. klasse	74%	74%	75%			
		1.2 Andelen af de allerdygtigste elever i dansk og matematik skal stige år for år	Dansk, læsning					
			2. klasse	7%	9%	9%		
	4. klasse		9%	8%	9%			
	6. klasse		6%	6%	5%			
	8. klasse		12%	12%	14%			
	Matematik							
3. klasse	7%*	9%	11%					
6. klasse	8%	9%	9%					
Folkeskolen skal mindske betydningen af social baggrund i forhold til faglige resultater	2.1 Andelen af elever med dårlige resultater i de nationale test for læsning og matematik skal reduceres år for år	Dansk, læsning						
		2. klasse	10%	9%	9%			
		4. klasse	13%	13%	14%			
		6. klasse	11%	11%	11%			
		8. klasse	10%	9%	9%			
		Matematik						
		3. klasse	12%*	12%	10%			
		6. klasse	14%	14%	14%			
Tilliden til og trivslen i folkeskolen skal styrkes blandt andet gennem respekt for professionel viden og praksis	3.1 Elevernes trivsel skal øges	Generel skoletrivsel (samlet score)	3,7	3,8	3,8			
		Faglig trivsel	3,7	3,8	3,7			
		Social trivsel	4,1	4,1	4,1			
		Støtte og inspiration	3,3	3,3	3,3			
		Ro og orden	3,7	3,8	3,8			

Rød: Resultatmål ikke indfriet

Grøn: Resultatmål er indfriet

Anm.: *I skoleåret 2015/2016 er indført et nyt profilområde i de nationale test i matematik på 3. klassetrin (statistik og sandsynlighed).

Opfølgning på folkeskolens resultatmål

Folkeskolen skal styrke elevernes faglighed og trivsel. I folkeskolereformen er der opstillet fire resultatmål for folkeskolens faglige- og trivselsmæssige udvikling. Hvert skoleår følger Undervisningsministeriet op på målene. Den årlige målopfølgning skal sikre fortsat fokus på faglighed og trivsel og understøtte en løbende dialog på tværs af alle niveauer i sektoren.

Resultatmålene er opstillet på baggrund af de tre overordnede nationale mål for folkeskolens udvikling.

Mål for folkeskolen

Nationale mål for folkeskolen:

1. Folkeskolen skal udfordre alle elever, så de bliver så dygtige, de kan.
2. Folkeskolen skal mindske betydningen af social baggrund i forhold til faglige resultater
3. Tilliden til og trivslen i folkeskolen skal styrkes blandt andet gennem respekt for professionel viden og praksis

Resultatmål for folkeskolen:

- 1.1 Mindst 80 procent af eleverne skal være gode til at læse og regne i de nationale test
- 1.2 Andelen af de allerdygtigste elever i dansk og matematik skal stige år for år
- 2.1 Andelen af elever med dårlige resultater i de nationale test for dansk, læsning og matematik uanset social baggrund skal reduceres år for år.
- 3.1 Elevernes trivsel skal øges.

Mål 1:
Folkeskolen skal udfordre alle elever, så de bliver så dygtige, de kan

Resultatmål 1.1: Mindst 80 procent af eleverne skal være gode til at læse og regne i de nationale test

Resultatmålet er fortsat ikke indfriet på landsplan i nogle af de seks nationale test som indgår i resultatmål 1.1 i skoleåret 2016/2017, jf. tabel 1. Sammenlignet med skoleåret 2015/2016 er der små eller ingen ændringer i andelen af elever med gode testresultater. Den største fremgang er sket i matematik på 3. klassetrin, hvor andelen af elever med gode testresultater er steget med 4 procentpoint.

Kommunal variation i andelen af elever med gode resultater

Andelen af elever med gode resultater i de seks nationale test varierer på tværs af landets kommuner. 30 kommuner har mere end 80 procent gode læsere i 2. klasse, mens der kun er én kommune, som indfrier resultatmålet i de nationale test i dansk, læsning på 4. klassetrin.

Tabel 1:

Små eller ingen ændringer på landsplan i andelen af elever med gode testresultater - dog fremgang i matematik på 3. klassetrin

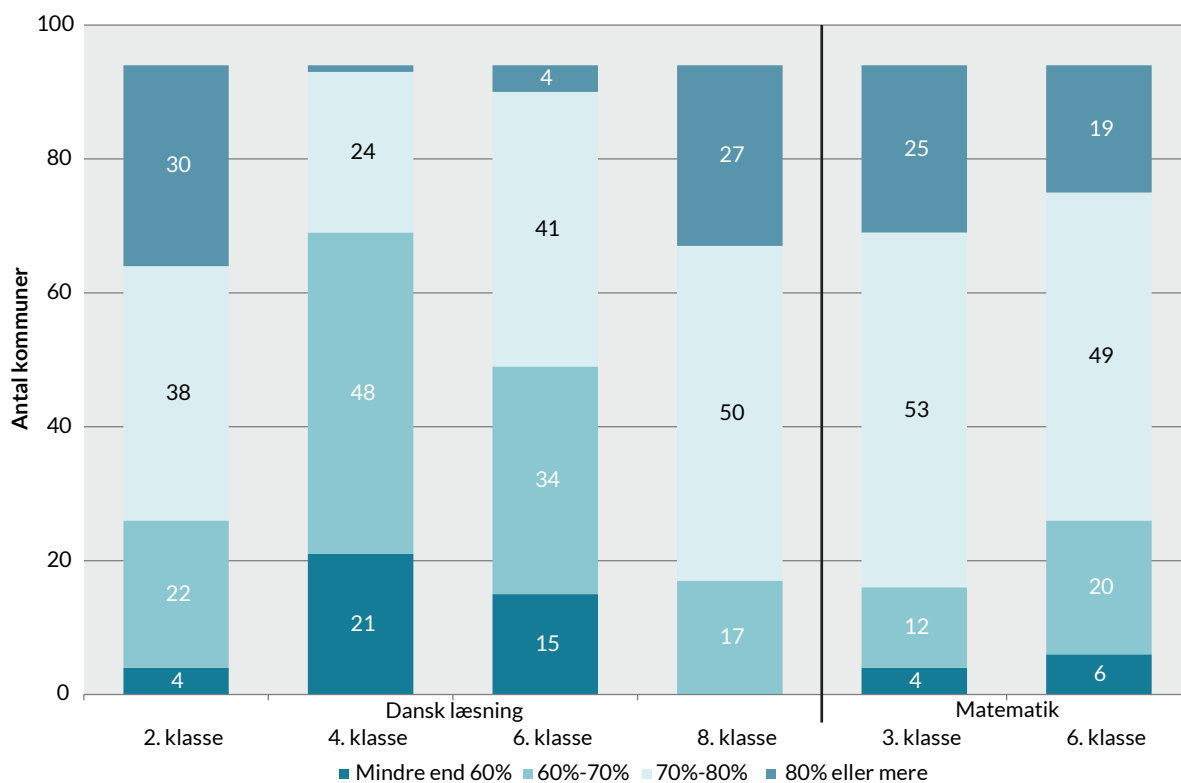
Klassetrin	Måling 2015/2016	Måling 2016/2017	Udvikling
Dansk, læsning			
2. klasse	76%	76%	0 pct. point
4. klasse	67%	67%	0 pct. point
6. klasse	71%	70%	-1 pct. point
8. klasse	76%	78%	+2 pct. point
Matematik			
3. klasse	73%	77%	+4 pct. point
6. klasse	74%	75%	+1 pct. point

Anm.: Gode testresultater inkluderer resultaterne god, rigtig god og fremragende præstation på den kriteriebaserede resultatskala for de nationale test, jf. tabel 1 i bilagsrapporten.

Kilde: Undervisningsministeriet

Figur 1:

Få kommuner har 80 procent eller flere gode læsere i de nationale test i 4. og 6. klasse i 2016/2017

Anm.: De fire ø-kommuner Læsø, Samsø, Ærø og Fanø er ikke med i figur 1.

Anm.: Andel elever i kommunerne med gode resultater i de nationale test. Gode resultater er et af følgende resultater på den kriterie-baserede resultatskala for de nationale test: God, rigtig god eller fremragende præstation.

Kilde: Undervisningsministeriet

Der er stor kommunal variation i udviklingen af andelen af elever med gode resultater mellem 2015/2016 og 2016/2017.

Figur 2 og 3 viser for udvalgte test den kommunale variation i andelen af elever med gode resultater i de nationale test ved brug af tre intervaller; et fald på mere end to procentpoint, uændret (ændring fra -2 til +2 procentpoint) og en stigning på mere end to procentpoint.

For dansk, læsning på 2. klassetrin har 36 af landets kommuner oplevet en stigning på mere end to procentpoint, mens 31 kommuner har oplevet et fald på mere end to procentpoint.

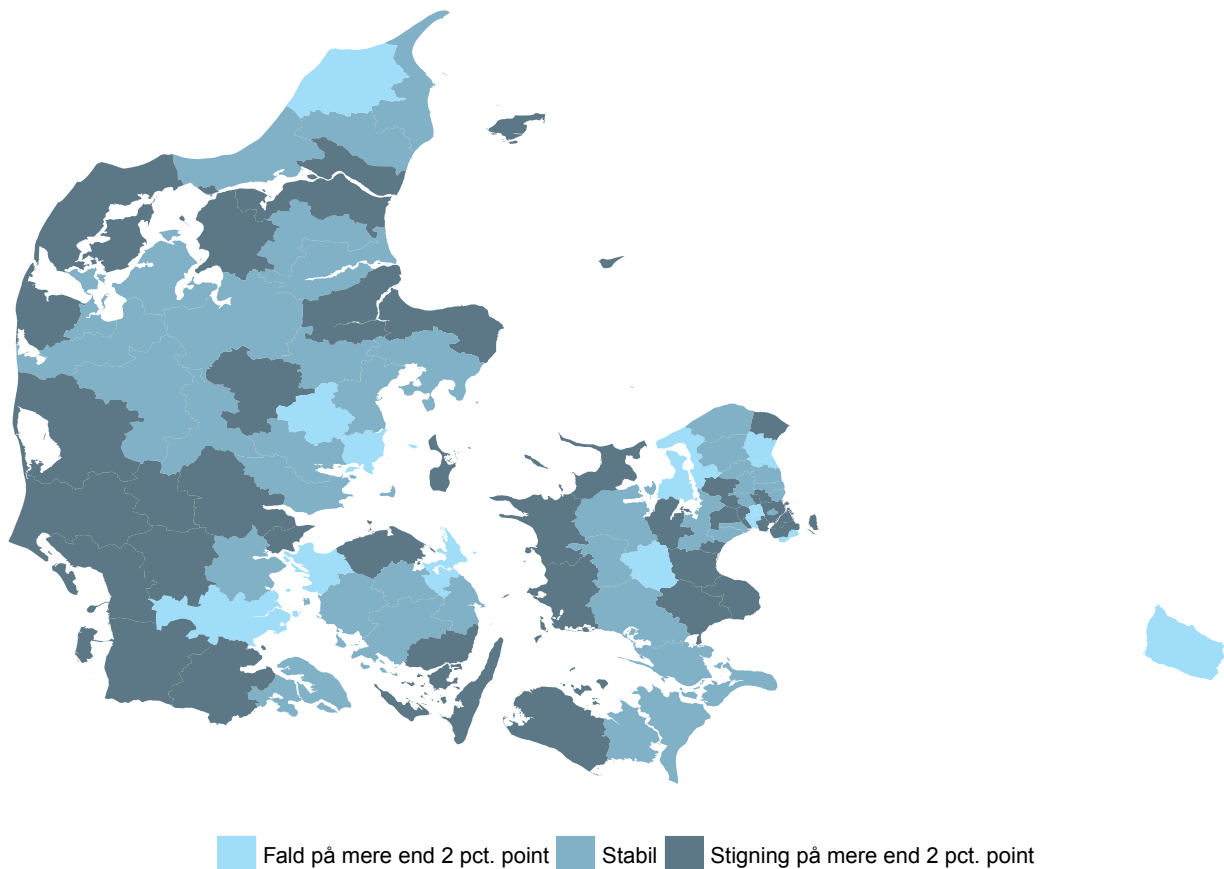
For dansk, læsning på 4. klassetrin har 45 af kommunerne ligget stabilt over perioden, mens 25 af kommunerne har oplevet en stigning på mere end to procentpoint, og 28 kommuner har oplevet et fald på mere end to procentpoint.

På 6. klassetrin i dansk læsning har 20 af landets kommuner oplevet en stigning på mere end to procentpoint i perioden, mens 35 af landets kommuner har oplevet et fald på mere end to procentpoint.

For 8. klassetrin i dansk læsning, hvor der på landsplan var en stigning på to procentpoint over perioden, afspejles det på kortet, at hele 43 af landets kommuner oplever en stigning på mere end to procentpoint i andelen af elever med gode testresultater, mens kun 16 kommuner oplever et fald på mere end to procentpoint.

Figur 2:

43 kommuner har oplevet en stigning på mere end 2 procentpoint i andelen af elever med gode resultater i dansk, læsning i 8. klasse fra 2015/2016 til 2016/2017

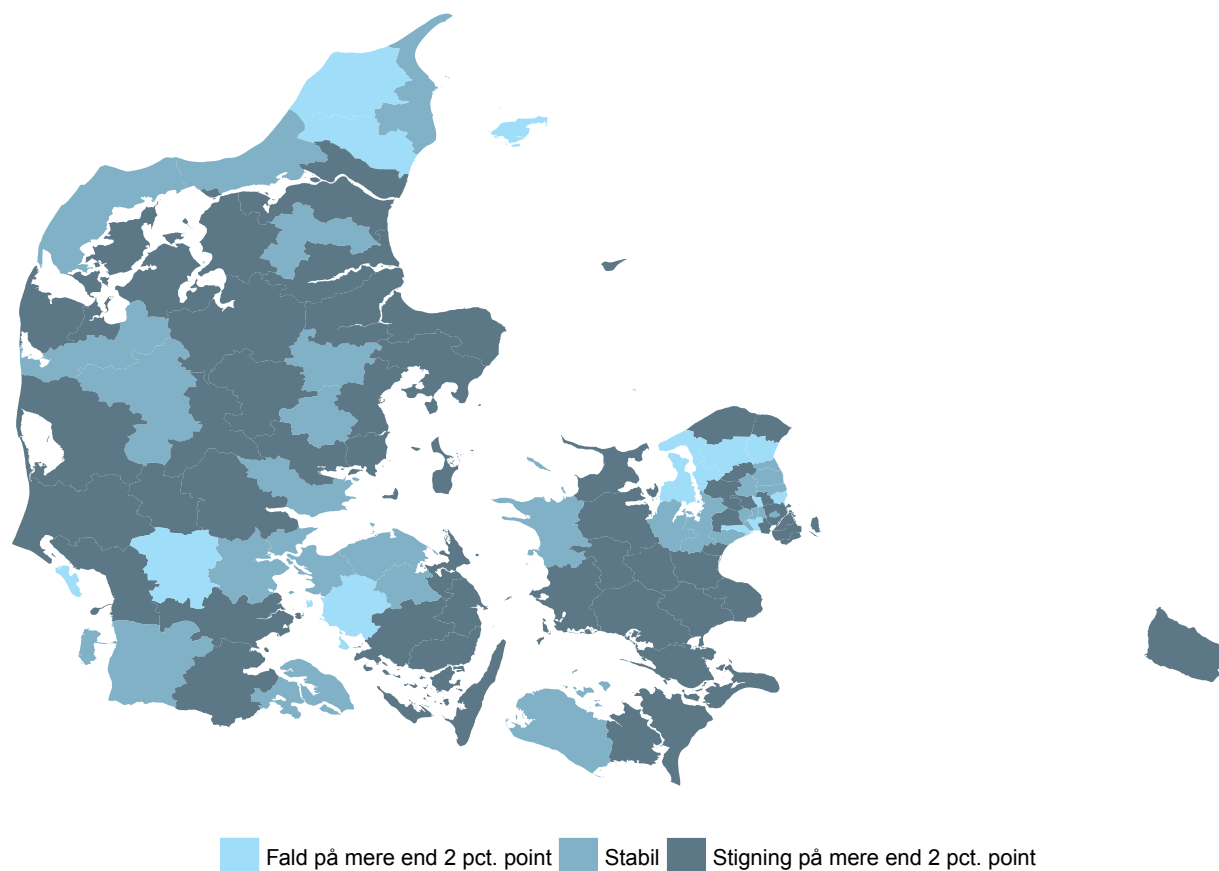
Kilde: Undervisningsministeriet

På 3. klassetrin i matematik var der på landsplan en stigning på fire procentpoint over perioden, og dette afspejles tydeligt i den kommunale udvikling. 54 af landets kommuner har oplevet stigninger på mere end to procentpoint i andelen af elever med gode testresultater, mens kun 14 kommuner har oplevet et fald på mere end to procentpoint.

For 6. klassetrin matematik er der igen stor variation i udviklingen, hvor 31 af landets kommuner har oplevet en stigning på mere end to procentpoint, mens 26 har oplevet et fald på mere end to procentpoint i forhold til andelen af elever med gode testresultater.

Figur 3:

54 kommuner har oplevet en fremgang på mere end 2 procentpoint i andelen af elever med gode resultater i de nationale test i matematik 3. klassetrin fra skoleåret 2015/2016 til 2016/2017

Kilde: Undervisningsministeriet

Figur 3- 8 i bilagsrapporten viser udviklingen i andelen af elever med gode resultater i de nationale test i dansk, læsning og matematik.

Lavere fravær øger chancen for gode resultater i de nationale test - særligt blandt børn af kort uddannede forældre

Testresultaterne fra skoleåret 2016/2017 og opgørelser af elevfravær viser, at der er en sammenhæng mellem elevernes fraværspocent og deres resultater i de nationale test – mindre fravær medfører i flere tilfælde en fremgang i testresultaterne.

Sammenhængen kan illustreres ved at se på den andel af eleverne, der har flyttet sig fra et testresultat i dansk, læsning i 6. klasse i 2014/2015 på 'mangelfuld', 'ikke-tilstrækkelig' eller 'jævn' til et testresultat i dansk, læsning i 8. klasse i 2016/2017 på 'god', 'rigtig god' eller 'fremragende'.

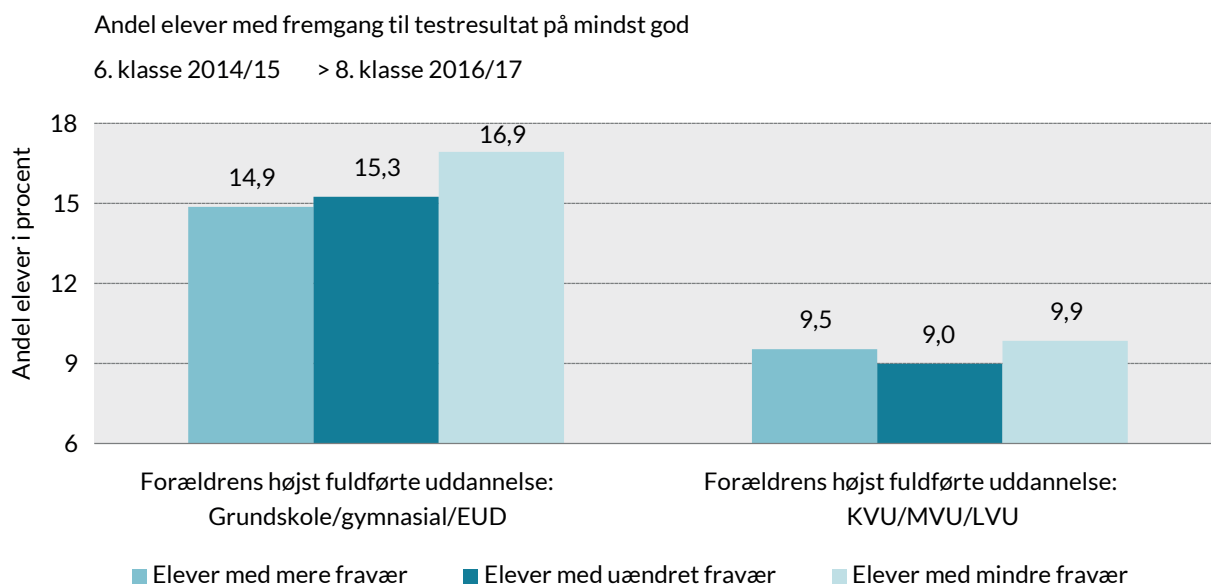
Sammenligner man udviklingen i testresultater i gruppen af elever, som har reduceret deres fravær med mindst 2,5 procentpoint med udviklingen i gruppen af elever med øget eller uændret fravær, viser det sig, at der blandt elever med reduceret fravær er en større andel af elever, som har forbedret testresultatet i 2016/2017 og opnået et godt testresultat. Forskellen mellem grupperne er statistisk signifikant.

Sammenhængen mellem fravær og testresultater gælder ikke kun på elevniveau. På skoleniveau findes også en sammenhæng mellem ændringen i institutionernes gennemsnitlige elevfravær og ændringen i andelen af elever, der opnår et godt resultat, jf. figur 9 i bilagsrapporten. Figur 4 viser, at sammenhængen mellem lavere fravær og bedre testresultater ikke gælder for elever, der har

forældre med en videregående uddannelse. Arbejdet med at reducere fraværet ser derimod ud til især at have en effekt på testresultaterne for elever, hvis forældres højst gennemførte uddannelser er grundskole eller en ungdomsuddannelse.

Figur 4:

Nedgang i fravær har især en positiv effekt på de faglige resultater blandt børn af forældre uden videregående uddannelse

Anm.: Mere fravær: stigning i fravær på mindst 2,5 procentpoint; mindre fravær: fald i fravær på mindst 2,5 procentpoint; Uændret fravær: fravær er ændret med mindre end 2,5 procentpoint
Kilde: Undervisningsministeriet

Andelen af elever med gode testresultater varierer afhængigt af herkomst

Andelen af elever med gode resultater i de nationale test er højest blandt elever med dansk herkomst og lavest blandt indvandrere. Dette gør sig gældende for alle seks nationale test i dansk, læsning og i matematik.

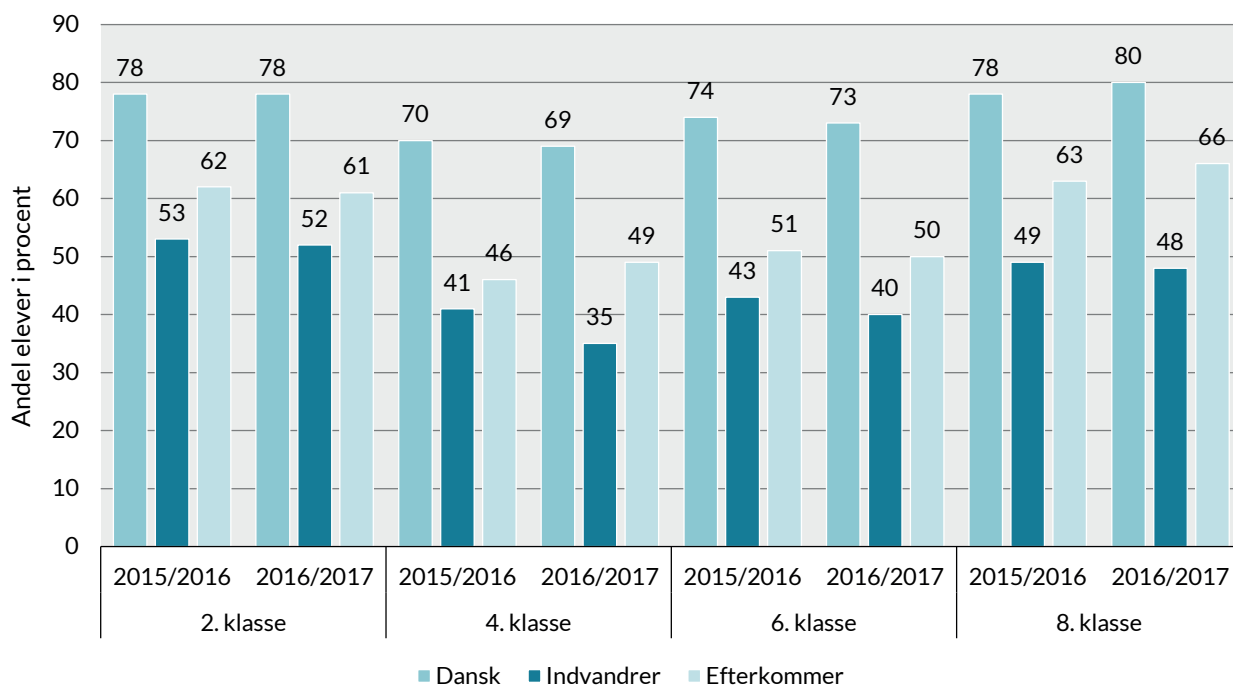
I dansk, læsning er andelen af elever med gode testresultater i 2016/2017 lavest på 4. klassetrin, hvor 69 procent af eleverne med dansk herkomst og kun 35 procent af eleverne med indvandrerbaggrund opnår et godt testresultat. Det fremgår af figur 5.

Andelen af indvandrere med gode testresultater i dansk, læsning på 4. klassetrin er faldet 6 procentpoint mellem 2015/2016 og 2016/2017. 49 procent af efterkommerne opnår et godt resultat i dansk, læsning i 4. klasse, og denne andel er steget 3 procentpoint mellem 2015/2016 og 2016/2017.

Figur 5 viser desuden, at resultatmål 1.1 om, at 80 procent skal være gode til at læse og regne er indfriet i dansk, læsning i 8. klasse for elever med dansk herkomst.

Figur 5:

Andelen af elever med gode resultater i de nationale test i dansk, læsning er højest blandt elever med dansk herkomst og lavest blandt indvandrere

Note: Andelen af elever med gode resultater i de nationale test i dansk, læsning i 2015/2016 og 2016/2017 fordelt på klassetrin og herkomst.

Kilde: Undervisningsministeriet

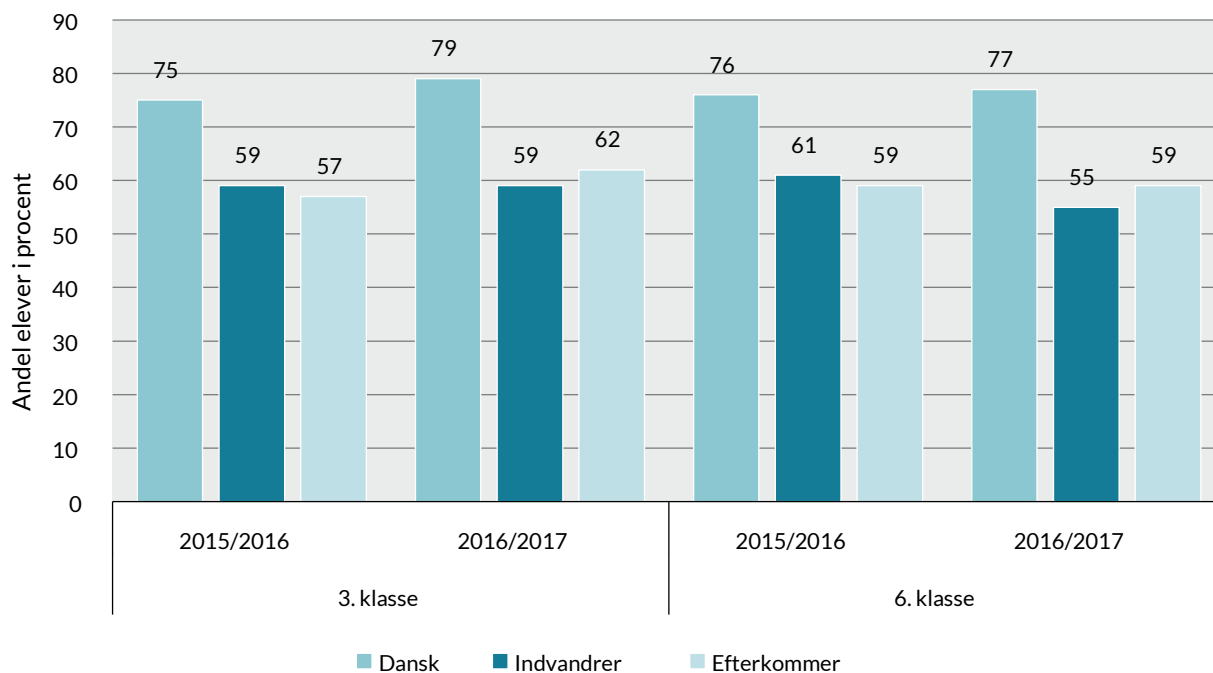
I matematik i skoleåret 2016/2017 er andelen af elever med gode testresultater i matematik på 3. klassetrin 79 procent blandt elever med dansk herkomst, 59 procent blandt indvandrere og 62 procent blandt efterkommere.

Sammenlignet med skoleåret 2016/2017 er andelen af elever med gode testresultater i matematik 3. klasse steget med 4 procentpoint blandt elever med dansk herkomst og 5 procentpoint blandt efterkommere. Andelen er uændret for indvandrere, når der sammenlignes med 2015/2016.

På 6. klassetrin i matematik er andelen af indvandrere med gode resultater faldet 6 procentpoint fra 2015/2016 til 2016/2017, mens andelen er stort set uændret for elever med dansk herkomst og efterkommere.

Figur 6:

Andelen af elever med gode resultater i de nationale test i matematik er højere blandt elever med dansk herkomst sammenlignet med indvandrere og efterkommere

Anm.: Andelen af elever med gode resultater i de nationale test i matematik i 2015/2016 og 2016/2017 fordelt på klassetrin og herkomst.

Kilde: Undervisningsministeriet

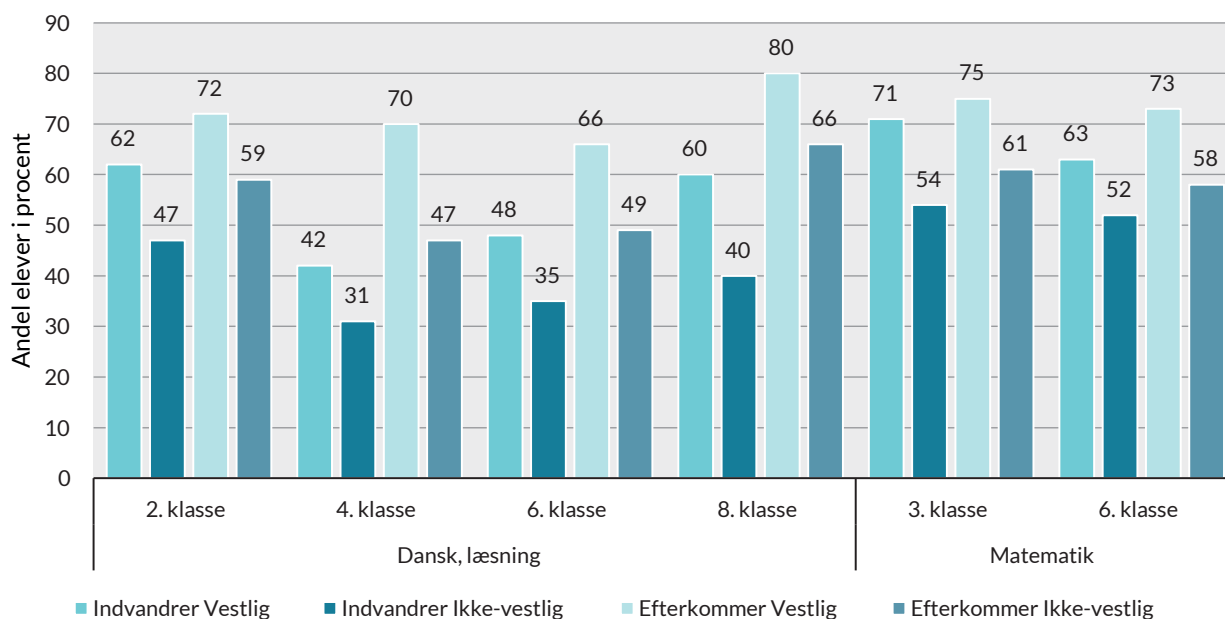

I figur 7 er resultater for indvandrere og efterkommere nedbrudt på oprindelsesland. Det fremgår, at der blandt efterkommere fra ikke-vestlige lande er en lavere andel elever, der opnår et godt resultat i de nationale test sammenlignet med efterkommere fra vestlige lande.

Figur 7 viser også, at resultatmål 1.1 om, at 80 procent skal være gode til at læse og regne i de nationale test er indfriet i dansk, læsning i 8. klasse blandt efterkommere fra vestlige lande. Det samme er tilfældet for elever med dansk herkomst.

Figur 7:

Blandt efterkommere fra ikke-vestlige lande findes en lavere andel af elever med gode testresultater sammenlignet med efterkommere fra vestlige lande

Anm.: Andelen af elever med gode resultater i de nationale test i dansk, læsning og matematik i 2016/2017 fordelt på klassetrin og oprindelsesland. Vestlige lande omfatter EU, Andorra, Australien, Canada, Island, Liechtenstein, Monaco, New Zealand, Norge, San Marino, Schweiz, USA og Vatikanstaten. Ikke-vestlige lande omfatter alle øvrige lande.

Kilde: Undervisningsministeriet

Resultatmål 1.2: Andelen af de allerdygtigste elever i dansk og matematik skal stige år for år

I de nationale test i dansk, læsning og matematik er andelen af de allerdygtigste på landsplan i skoleåret 2016/2017 på niveau med andelen i 2015/2016.

Resultaterne i de nationale test for skoleåret 2016/2017 viser, at 9 procent af eleverne på 2. klassetrin opnår resultatet "fremragende" i dansk læsning.¹ Dette er uændret fra målingen i 2015/2016. På 4. klassetrin ses en mindre stigning på et procentpoint, hvor 9 procent af eleverne i 2016/2017 er blandt de allerdygtigste elever.

¹ De allerdygtigste elever er de elever, som opnår et "fremragende" resultat på den kriteriebaserede resultatskala for de nationale test, jf. tabel 1 i bilagsrapporten.

På 6. klassetrin observeres et mindre fald på 1 procentpoint siden skoleåret 2015/2016. 5 procent af eleverne er blandt de allerdygtigste i 2016/2017. For 8. klassetrin stiger andelen af de allerdygtigste elever 2 procentpoint over perioden, og ender på 14 procent i 2016/2017.

I matematik på 3. klassetrin observeres en stigning på 2 procentpoint i andelen af de allerdygtigste elever, hvor 11 procent af eleverne er blandt de allerdygtigste i 2016/2017. På 6. klassetrin er andelen af elever blandt de allerdygtigste til matematik på 9 procent, hvilket er uændret fra målingen i 2015/2016.

Tabel 2:

Der er flest af de allerdygtigste elever i dansk, læsning i de nationale test på 8. klassetrin

Klassetrin	Måling 2015/2016	Måling 2016/2017	Udvikling
Dansk, læsning			
2. klasse	9%	9%	0 pct. point
4. klasse	8%	9%	+1 pct. point
6. klasse	6%	5%	-1 pct. point
8. klasse	12%	14%	+2 pct. point
Matematik			
3. klasse	9%	11%	+2 pct. point
6. klasse	9%	9%	0 pct. point

Anm.: Andel allerdygtigste elever i de nationale test i dansk, læsning og matematik. De allerdygtigste elever har opnået resultatet "fremragende" på den kriteriebaserede resultatskala for de nationale test, jf. tabel 1 i bilagsrapporten

Kilde: Undervisningsministeriet

De allerdygtigste elever har ofte forældre med en videregående uddannelse

Forældrenes uddannelsesbaggrund har fortsat stor betydning for elevernes testresultater. I alle nationale test i dansk, læsning og matematik er andelen af de allerdygtigste elever større, jo højere en uddannelse forældrene har.

Figur 10-11 i bilagsrapporten viser andelen af elever med resultatet "fremragende" i dansk, læsning og matematik fordelt efter forældrenes højeste fuldførte uddannelse.

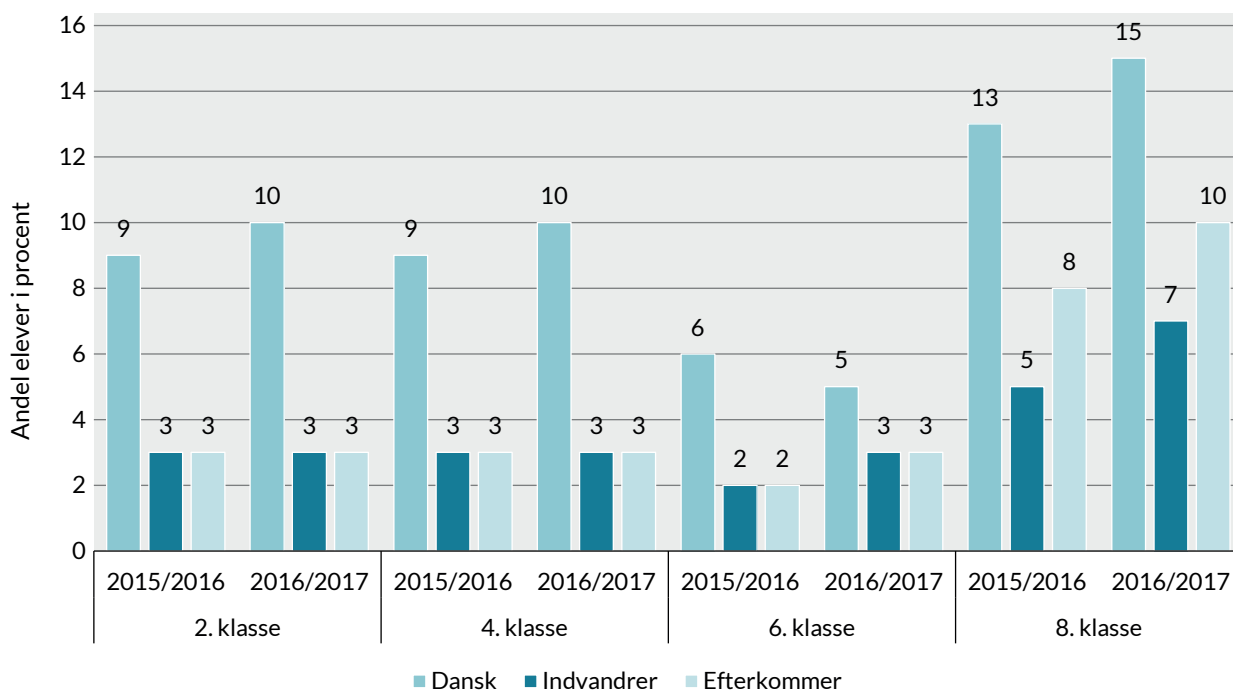
Større andel elever med dansk herkomst end indvandrere og efterkommere i gruppen af de allerdygtigste elever i de nationale test

Andelen af de allerdygtigste elever er højest blandt elever med dansk herkomst sammenlignet med indvandrere og efterkommere. Tendensen gælder i både dansk, læsning og matematik.

På 6. klassetrin i dansk, læsning er der kun 5 procent af eleverne med dansk herkomst, som opnår resultatet "fremragende" og dermed er blandt de allerdygtigste og kun 3 procent indvandrere i 2016/2017. På 2. og 4. klassetrin er 10 procent af eleverne med dansk herkomst blandt de allerdygtigste, mens 3 procent af indvandrere er blandt de allerdygtigste. Dette er uændret fra 2015/2016.

Figur 8:

Flere elever med dansk herkomst opnår resultatet "fremragende" i de nationale test i dansk, læsning sammenlignet med indvandrere og efterkommere

Anm.: Andelen af elever med resultatet "fremragende" i de nationale test i dansk, læsning i 2015/2016 og 2016/2017 fordelt på klassetrin og herkomst.

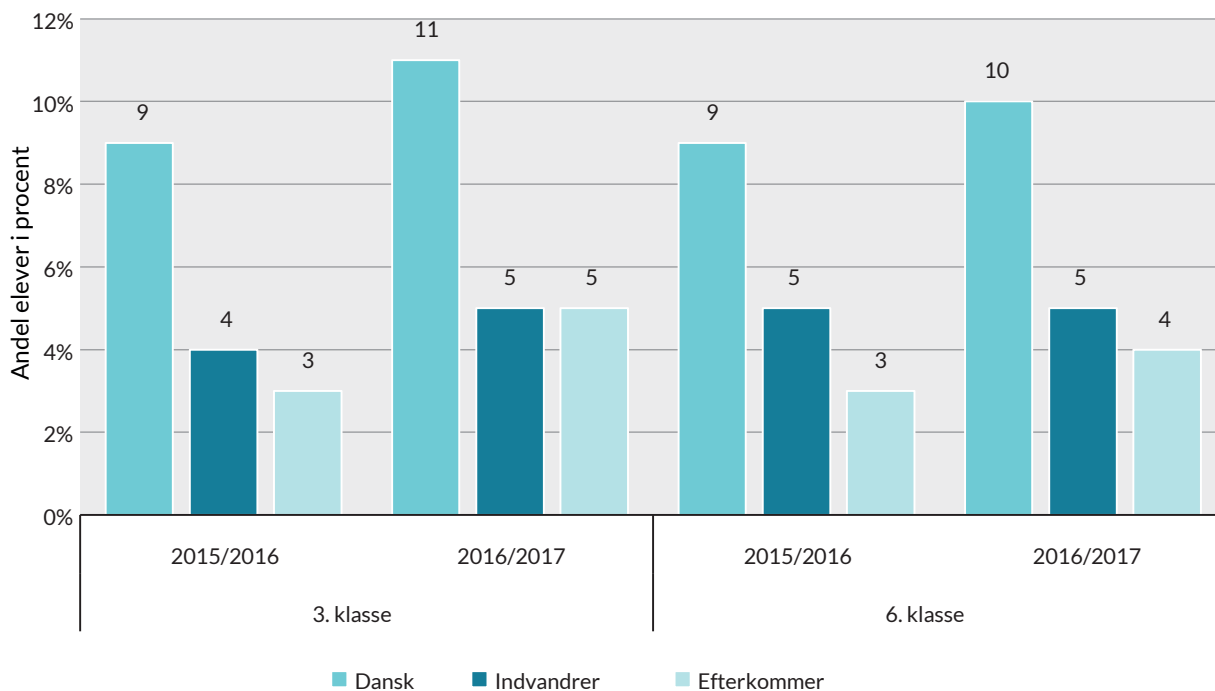
Kilde: Undervisningsministeriet

Figur 9 viser, at i matematik er billedet stort set det samme som i dansk, læsning. På 3. klassetrin i 2016/2017 har 11 procent af eleverne med dansk herkomst opnået fremragende resultater, mens dette kun gør sig gældende for 5 procent blandt både indvandrerne og efterkommerne. Blandt efterkommere er der sket en stigning på 2 procentpoint i andelen af de allerdygtigste elever fra 2015/2016 til 2016/2017.

På 6. klassetrin i matematik er 10 procent af eleverne med dansk herkomst blandt de allerdygtigste, mens dette gælder for 5 procent af indvandrerne og 4 procent af efterkommerne.

Figur 9:

Flere elever med dansk herkomst opnår resultatet "fremragende" i de nationale test i matematik sammenlignet med indvandrere og efterkommere

Anm.: Andelen af elever med resultatet "fremragende" i de nationale test i matematik i 2015/2016 og 2016/2017 fordelt på klassetrin og herkomst.

Kilde: Undervisningsministeriet

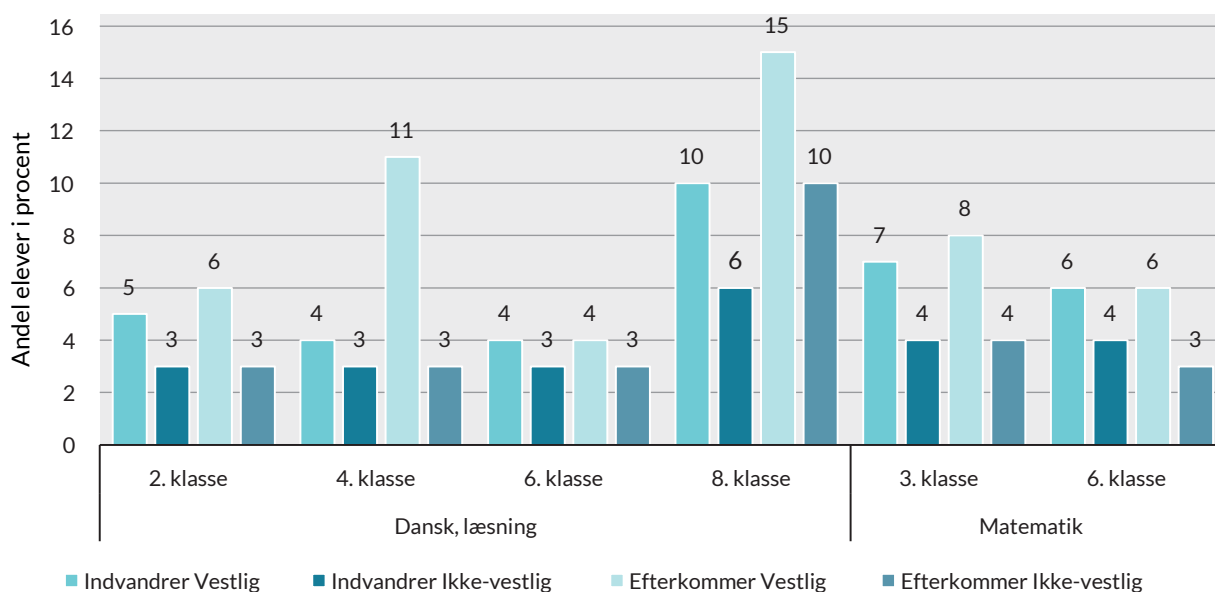
Blandt indvandrere og efterkommere findes den største andel elever med fremragende testresultater hos elever fra vestlige lande

I figur 10 er resultaterne for indvandrere og efterkommere nedbrudt på oprindelsesland. Blandt indvandrere

og efterkommere fra ikke-vestlige lande er der færre elever, der opnår fremragende resultater i de nationale test sammenlignet med indvandrere og efterkommere fra vestlige lande. Det gælder i både dansk, læsning og matematik.

Figur 10:

Blandt indvandrere og efterkommere fra vestlige lande er der en relativt højere andel af elever med fremragende testresultater end blandt indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande

Anm.: Andelen af elever med resultatet "fremragende" i de nationale test i dansk, læsning og matematik i 2016/2017 fordelt på klassetrin og oprindelsesland. Vestlige lande omfatter EU, Andorra, Australien, Canada, Island, Liechtenstein, Monaco, New Zealand, Norge, San Marino, Schweiz, USA og Vatikanstaten. Ikke-vestlige lande omfatter alle øvrige lande.

Kilde: Undervisningsministeriet

Kommunale variationer i udviklingen i andelen af de allerdygtigste elever

Fra 2015/2016 til 2016/2017 har andelen af de allerdygtigste elever i dansk læsning på 2. klassetrin ligget stabilt i størstedelen af landets kommuner. 18 kommuner har oplevet en stigning på mere end to procentpoint, mens 15 kommuner har oplevet et fald på mere end to procentpoint. De relativt få kommuner, der har oplevet fald eller stigninger på mere end to procentpoint afspejler, at landsgennemsnittet er uændret over perioden.

For 4. klassetrin dansk læsning ses ligeledes et stort antal kommuner, hvor andelen af de allerdygtigste elever har ligget stabilt over perioden, nærmere bestemt 71 kommuner. 18 kommuner har oplevet stigninger på mere end to

procentpoint, mens 9 kommuner har oplevet fald på mere end to procentpoint.

På 6. klassetrin har 80 af landets kommuner ligget stabilt over perioden, mens 5 kommuner har oplevet en stigning på mere end to procentpoint og 13 har oplevet et fald på mere end to procentpoint i andelen af de allerdygtigste elever.

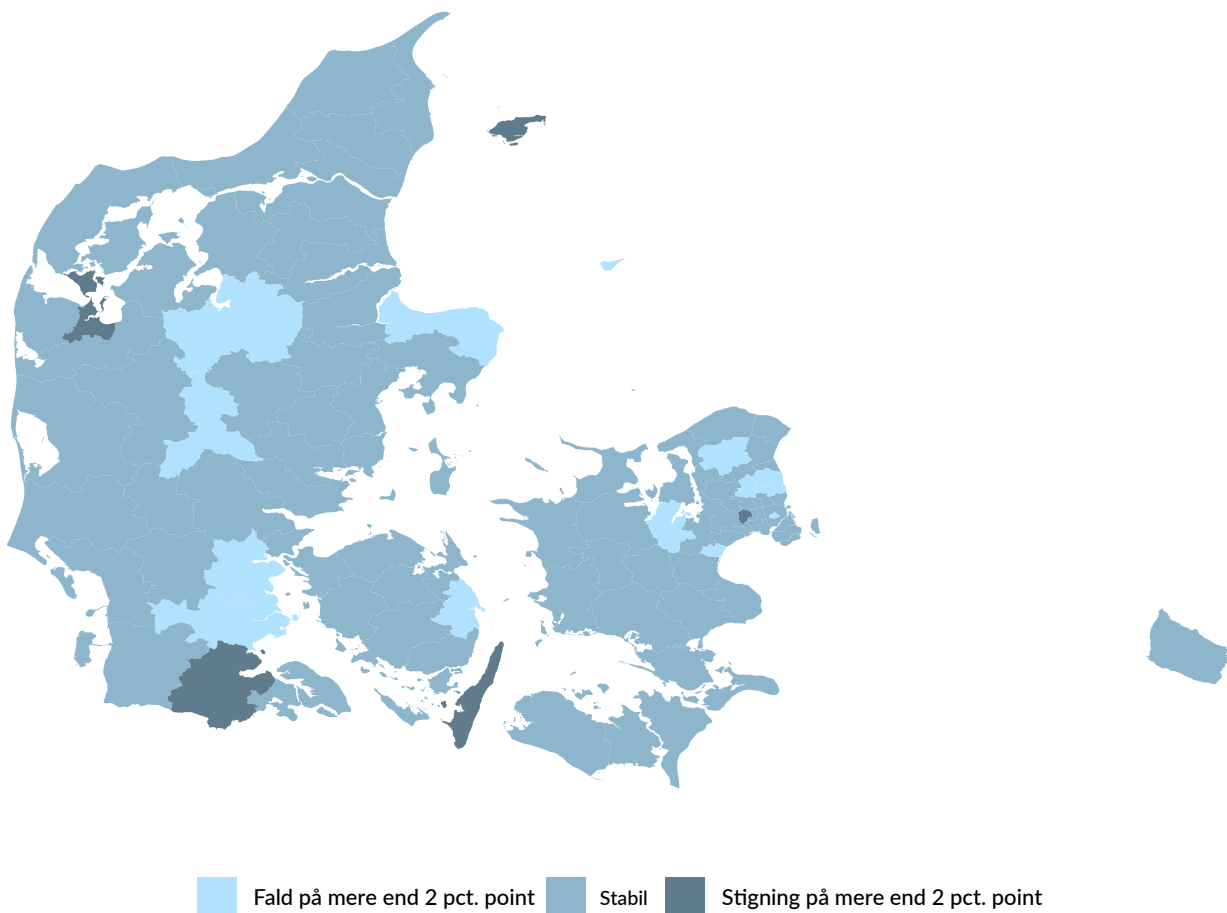
På 8. klassetrin dansk læsning har 35 kommuner oplevet en stigning på mere end to procentpoint, mens kun syv kommuner har oplevet et fald på mere end to procentpoint. Dette afspejler udviklingen i landsgennemsnittet, som steg to procentpoint fra 2015/2016 til 2016/2017.

I matematik på 3. klassetrin har 41 af landets kommuner opnået en stigning i de allerdygtigste elever på mere end to procentpoint mens kun syv kommuner har oplevet et fald på mere end to procentpoint. Dette afspejles i landsgennemsnittet, der er steget to procentpoint over perioden.

På 6. klassetrin matematik er andelen af de allerdygtigste elever i matematik stabil over peioden i størstedelen af kommunerne, nærmere bestemt i 65 kommuner. 23 kommuner har oplevet en stigning på mere end to procentpoint, mens ti kommuner har oplevet et fald på mere end to procentpoint.

Figur 11:

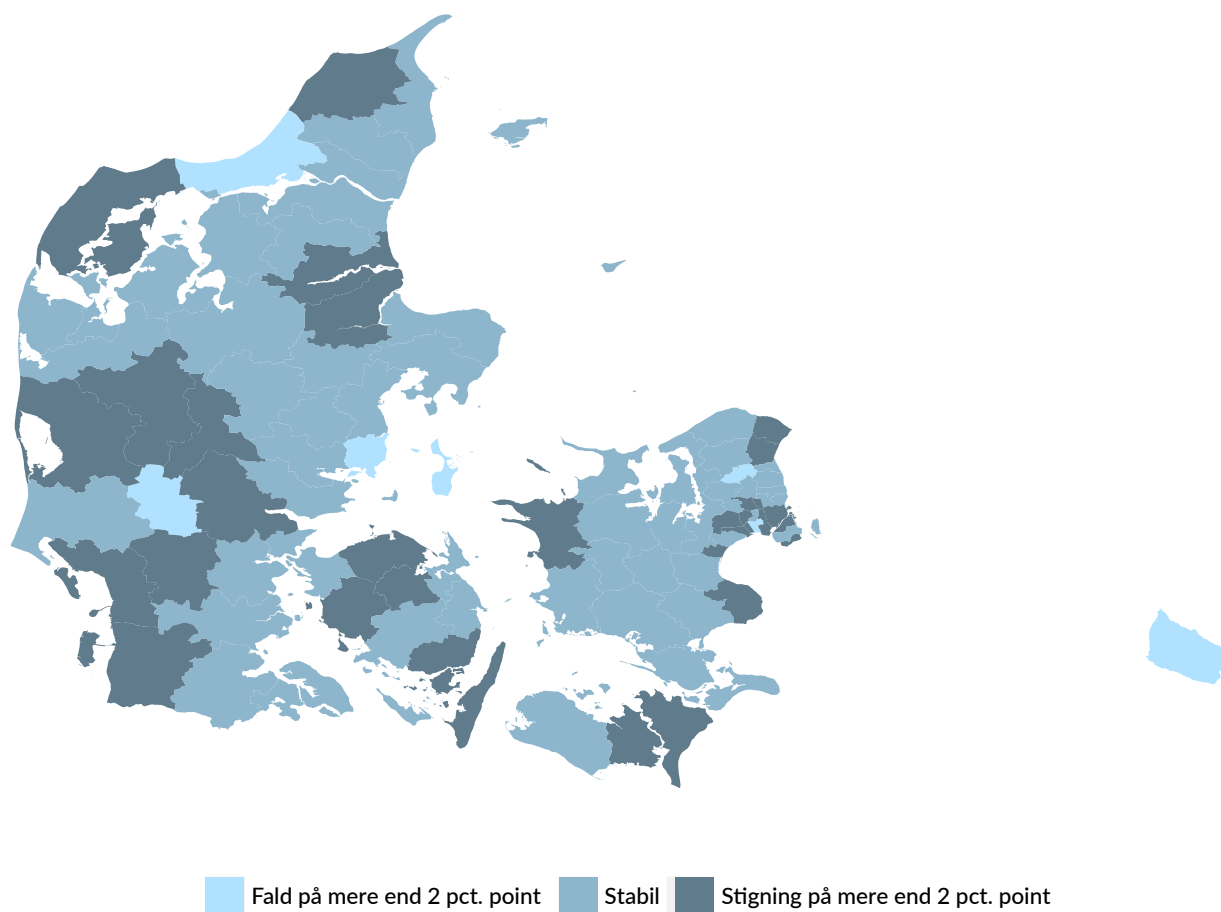
Kun 5 kommuner oplever en fremgang i andelen af de allerdygtigste elever i dansk, læsning på 6. klassetrin mellem 2015/2016 og 2016/2017

Kilde: Undervisningsministeriet

Figur 12:

35 kommuner oplever en fremgang i andelen af de allerdygtigste elever i dansk, læsning på 8. klassetrin mellem 2015/2016 og 2016/2017

Kilde: Undervisningsministeriet

Figur 12 - 17 i bilagsrapporten viser for alle nationale test i dansk, læsning og matematik om kommunerne har oplevet en fremgang, tilbagegang eller uændret tendens i forhold til andelen af de allerdygtigste elever.

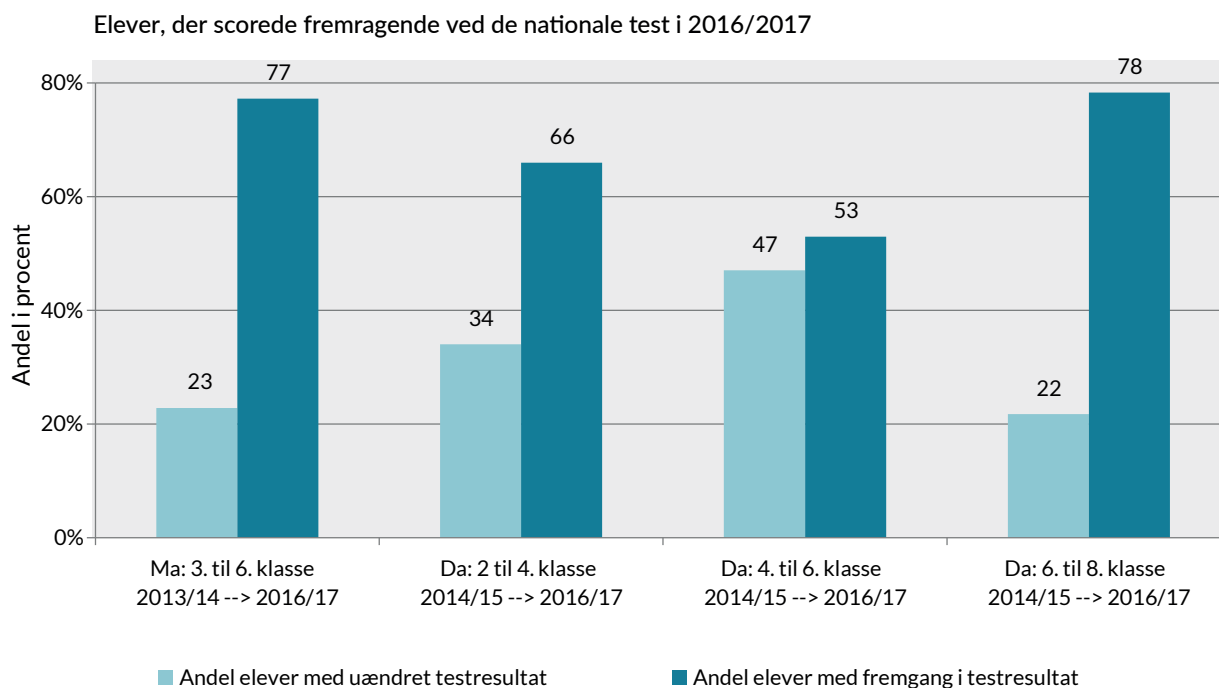
Udskiftning i gruppen af de allerdygtigste elever mellem test

Hovedparten af de allerdygtigste elever i de nationale test i skoleåret 2016/2017 opnåede et dårligere resultat sidste gang de gennemførte test i samme fag. 78 procent

af eleverne med resultatet "fremragende" i dansk, læsning i 8. klasse fik et dårlige resultat ved testen i dansk, læsning i 6. klasse i 2014/2015.

Figur 13:

Knap 23 procent af de allerdygtigste elever i matematik i 6. klasse i 2016/2017 var også blandt de allerdygtigste i matematik i 3. klasse

Anm.: Ma: matematik, Da: dansk, læsning

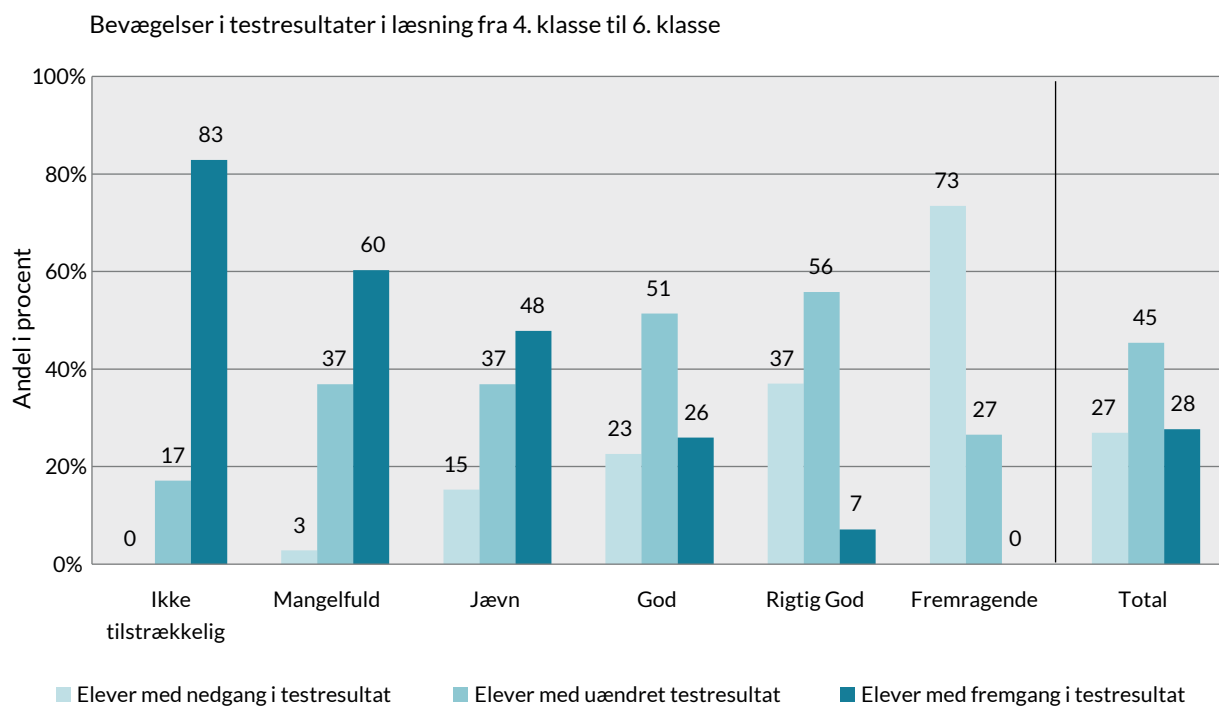
Kilde: Styrelsen for It og Læring

Det gælder for hovedparten af de nationale test i dansk, læsning og matematik i det forgangne skoleår, at mere end halvdelen af de elever, som var blandt de allerdygtigste elever ved forrige test i samme fag er faldet til et lavere niveau ved testen i 2016/2017.

Figur 14 viser, at 73 procent af de allerdygtigste elever fra testen i dansk, læsning i 4. klasse er faldet til et lavere niveau i 6. klasse i 2016/2017. Figuren viser dog samtidig, at 48 procent af eleverne med resultatet "jævn" i 4. klasse i dansk, læsning har opnået et bedre testresultat i 6. klasse.

Figur 14:

De dygtigste elever går tilbage i de nationale test i dansk, læsning på mellemtrinnet – de svageste går frem

Kilde: Styrelsen for It og Læring

Figur 18 – 21 i bilagsrapporten viser bevægelserne i elevernes resultater i de nationale test i dansk, læsning fra

2014/2015 til 2016/2017 og i matematik fra 2013/2014 til 2016/2017.

Mål 2:

Folkeskolen skal mindske betydningen af social baggrund i forhold til de faglige resultater

Resultatmål 2.1: Andelen af elever med dårlige resultater i de nationale test for læsning og matematik uanset social baggrund skal reduceres år for år

Andelen af elever på landsplan med dårlige testresultater er i skoleåret 2016/2017 på niveau med andelen i skoleåret 2015/2016., jf. tabel 3.

Resultaterne for skoleåret 2016/2017 viser, at 9 procent af eleverne på 2. klassetrin opnår resultatet "ikke tilstrækkelig" eller "mangelfuld" i dansk læsning. Dette er uændret fra målingen i 2015/2016. På 4. klassetrin opleves en mindre stigning på et procentpoint over perioden. 14 procent af eleverne i 2016/2017 opnår et dårligt testresultat.

På 6. og 8. klassetrin observeres ingen ændring siden skoleåret 2015/2016, hvor henholdsvis 11 og 9 procent af eleverne opnår dårlige testresultater.

I matematik på 3. klassetrin er andelen af elever med dårlige resultater faldet med to procentpoint i perioden 2015/2016 til 2016/2017, mens der ikke observeres en ændring på 6. klassetrin. Andelen af elever på 3. klassetrin med et dårligt testresultat er på 10 procent i 2016/2017, mens denne andel er 14 procent i 6. klasse.

Tabel 3:

Andelen af elever med dårlige testresultater er størst i dansk læsning (4. klasse) og matematik (6. klasse)

Klassetrin	Måling 2015/2016	Måling 2016/2017	Udvikling
Dansk, læsning			
2. klasse	9%	9%	0 pct. point
4. klasse	13%	14%	+1 pct. point
6. klasse	11%	11%	0 pct. point
8. klasse	9%	9%	0 pct. point
Matematik			
3. klasse	12%	10%	-2 pct. point
6. klasse	14%	14%	0 pct. point

Anm.: Andel elever med dårlige resultater i de nationale test i dansk, læsning og matematik. Dårlige resultater inkluderer "ikke-tilstrækkelig" og "mangelfuld" på den kriteriebaserede resultatskala for de nationale test, jf. tabel 1 i bilagsrapporten.

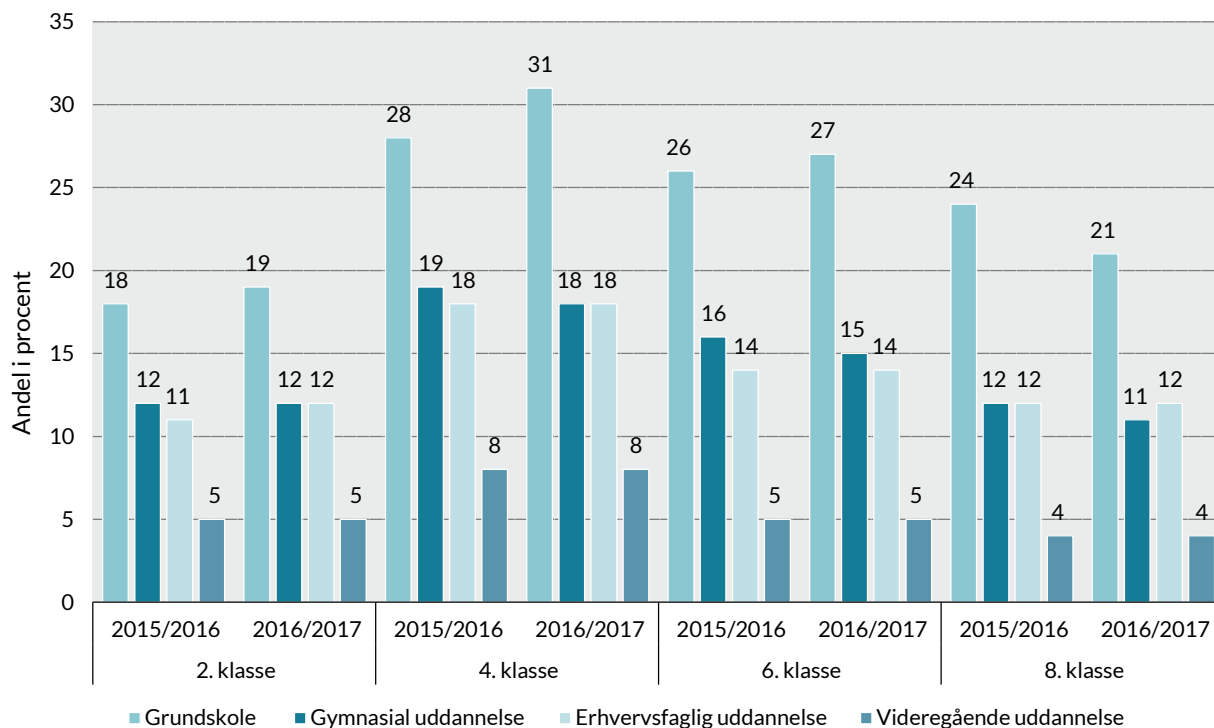
Kilde: Undervisningsministeriet

Blandt gruppen af elever med dårlige testresultater er der en overvægt af elever med forældre, hvis højeste fuldførte uddannelse er grundskolen. Tendensen kan spores

på tværs af alle test og var den samme i 2015/2016, jf. figur 15 og 16.

Figur 15:

Elever med dårlige resultater i dansk, læsning er i mange tilfælde børn af forældre, hvis højeste uddannelse er grundskolen

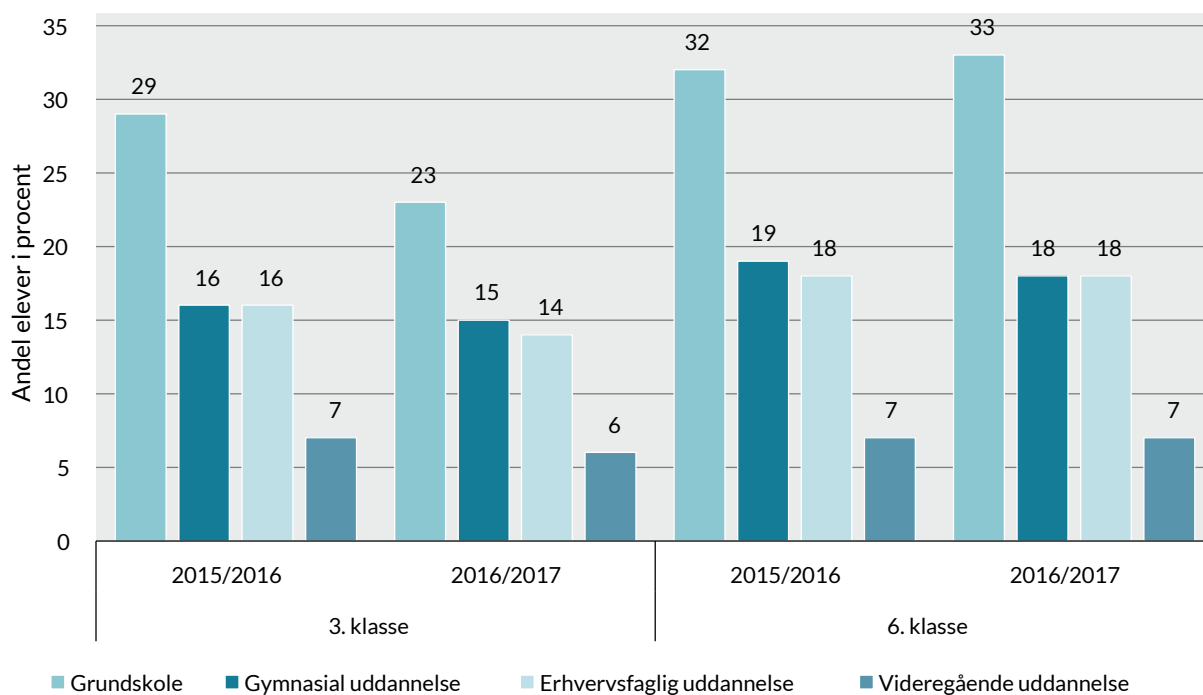

Anm.: Andelen af elever med et "ikke tilstrækkeligt" eller "mangelfuldt" resultat i de nationale test i læsning i 2015/2016 og 2016/2017 fordelt på klassetrin og forældres uddannelsesbaggrund.

Kilde: Undervisningsministeriet

Figur 16:

Elever med dårlige resultater i matematik er i mange tilfælde børn af forældre, hvis højeste uddannelse er grundskolen

Anm.: Andelen af elever med et "ikke tilstrækkeligt" eller "mangelfuldt" resultat i de nationale test i matematik i 2015/2016 og 2016/2017 fordelt på klassetrin og forældres uddannelsesbaggrund.

Kilde: Undervisningsministeriet

Andel elever med dårlige resultater varierer afhængigt af herkomst

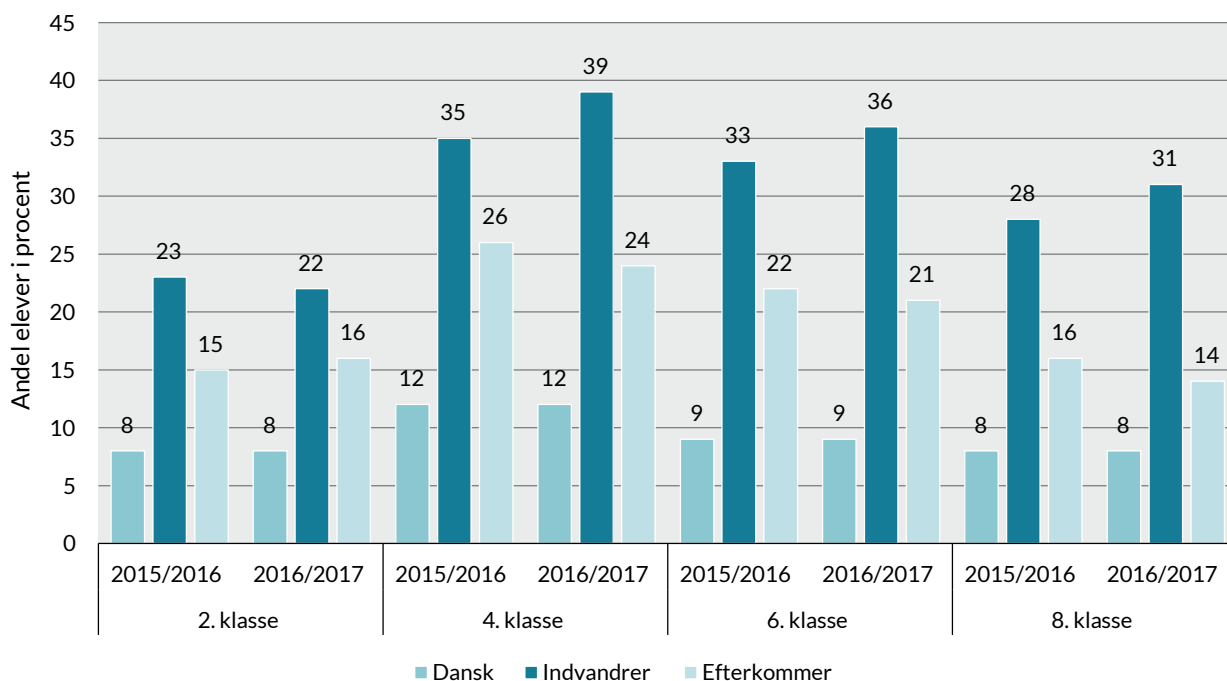
Opgjort på herkomst er andelen af elever med dårlige resultater i de nationale test i dansk, læsning størst blandt indvandrere. Dette gør sig gældende på alle klassetrin, og særligt i 4. og 6. klasse, hvor andelen af indvandrere med dårlige resultater også er steget hhv. 4 og 3 procent point fra 2015/2016 til 2016/2017.

I 2016/2017 er andelen af indvandrere med dårlige resultater 22 procent på 2. klassetrin, og henholdsvis 39 og 36 procent på 4. og 6. klassetrin. På 8. klassetrin er andelen 31 procent. Det fremgår af figur 17.

Afhængigt af klassetrin varierer andelen af efterkommerer med dårlige testresultater mellem 14 og 21 procent i 2016/2017. Andelen af elever med dårlige resultater blandt elever med dansk herkomst varierer mellem 8 og 12 procent på tværs af klassetrinene.

Figur 17:

Andelen af elever med dårlige testresultater i dansk, læsning er større blandt indvandrere end blandt efterkommere og elever med dansk herkomst

Anm.: Andelen af elever med et "ikke tilstrækkeligt" eller "mangelfuldt" resultat i de nationale test i dansk, læsning i 2015/2016 og 2016/2017 fordelt på klassetrin og herkomst.

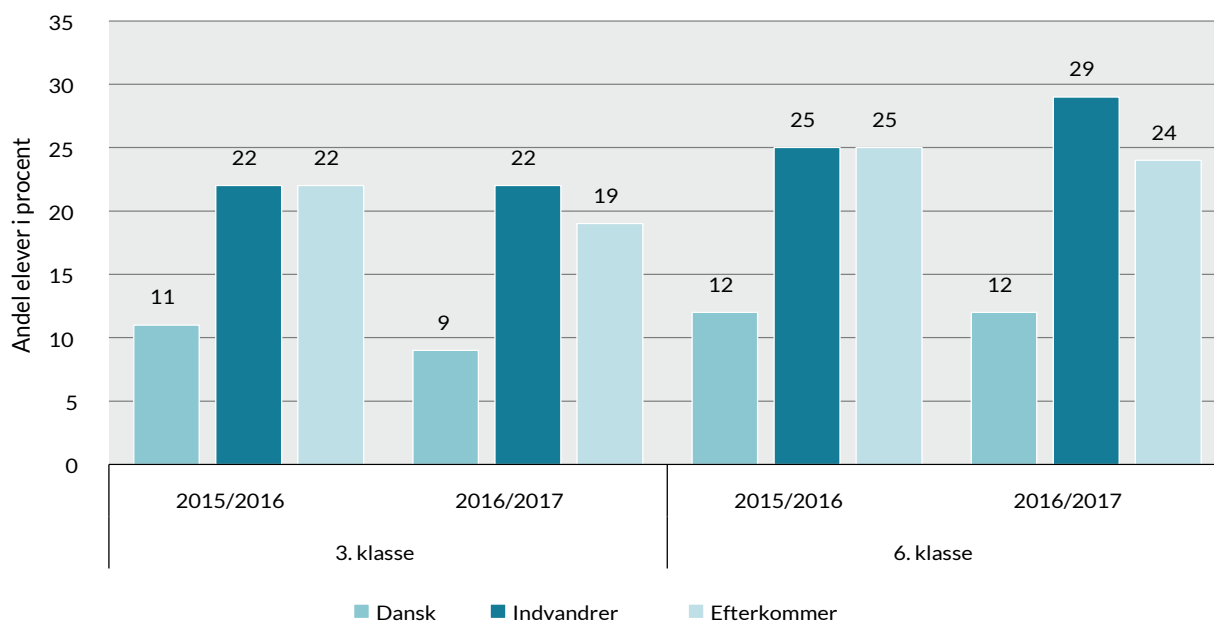
Kilde: Undervisningsministeriet

Figur 18 viser, at i matematik har både efterkommere og indvandrere en markant højere andel af elever med dårlige resultater på både 3. og 6. klassetrin sammenlignet med elever med dansk herkomst. På 3. klassetrin er andelen af indvandrere med dårlige resultater i matematik 22 procent i 2016/2017, mens det for efterkommere er 19 procent.

På 6. klassetrin er andelen noget højere, hvor 29 procent af indvandlerne har dårlige resultater, mens 24 procent af efterkommerne har dårlige resultater i 2016/2017. Til sammenligning er andelen af elever med dårlige resultater blandt elever med dansk herkomst på henholdsvis 9 procent i 3. klasse og 12 procent i 6. klasse.

Figur 18:

Andelen af elever med dårlige testresultater i matematik er større blandt indvandrere og efterkommere end blandt elever med dansk herkomst

Anm.: Andelen af elever med et "ikke tilstrækkeligt" eller "mangelfuldt" resultatet i de nationale test i matematik i 2015/2016 og 2016/2017 fordelt på klassetrin og herkomst.

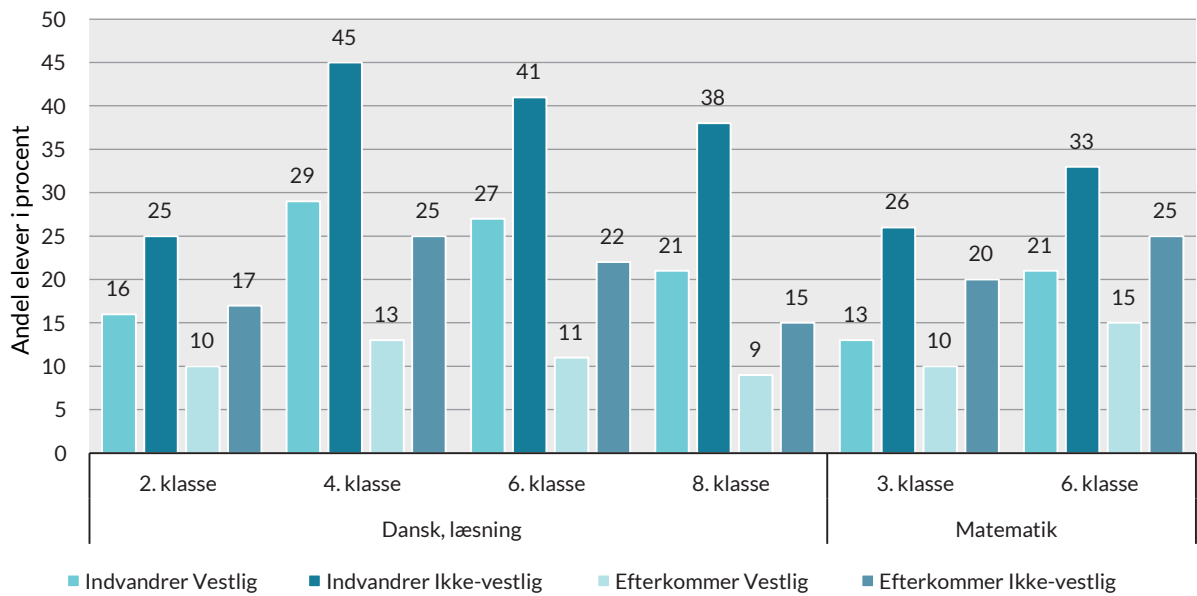
Kilde: Undervisningsministeriet

Når gruppen af indvandrere og efterkommere nedbrydes på oprindelsesland, fremgår det, at der blandt indvandrere fra ikke-vestlige lande er en højere andel

af elever, der får et mangelfuldt eller ikke-tilstrækkeligt resultat i de nationale test. Denne tendens ses på alle klassetrin og i både dansk, læsning og matematik.

Figur 19:

Andelen af elever med dårlige testresultater er størst blandt ikke-vestlige indvandrere

Anm.: Andelen af elever med resultatet "mangelfuldt" eller "ikke tilstrækkeligt" i de nationale test i dansk, læsning og matematik i 2016/2017 fordelt på klassetrin og oprindelsesland. Vestlige lande omfatter EU, Andorra, Australien, Canada, Island, Liechtenstein, Monaco, New Zealand, Norge, San Marino, Schweiz, USA og Vatikanstaten. Ikke-vestlige lande omfatter alle øvrige lande.
Kilde: Undervisningsministeriet

Kommunale variationer i udviklingen i andelen af elever med dårlige resultater

Der er stor kommunal variation i udviklingen af andelen af elever med dårlige testresultater mellem 2015/2016 og 2016/2017. I figur 22-27 i bilagsrapporten er den kommunale variation illustreret.

Over perioden har andelen af elever med dårlige resultater i dansk, læsning på 2. klassetrin været konstant, hvilket også afspejles i kommunefordelingen, hvor 66 kommuner har haft en stabil andel af elever, der opnår dårlige resultater. 19 kommuner har oplevet en stigning på mere end to procentpoint, og 13 kommuner har oplevet et fald på mere end to procentpoint.

På 4. klassetrin dansk, læsning tegner der sig et lignende billede, men dog med lidt flere kommuner, der har oplevet en stigning i andelen af elever med dårlige resultater. 24 kommuner har her oplevet en stigning på mere end to procentpoint i andelen af elever med dårlige resultater, 13 har oplevet et fald på mere end to procentpoint, mens 61 har ligget stabilt.

For 6. klassetrin dansk, læsning er andelen af elever med dårlige resultater steget mere end to procentpoint i 16 kommuner og faldet med mere end to procentpoint i 14 kommuner. Andelen af elever med dårlige resultater har været stabil i de resterende 68 kommuner.

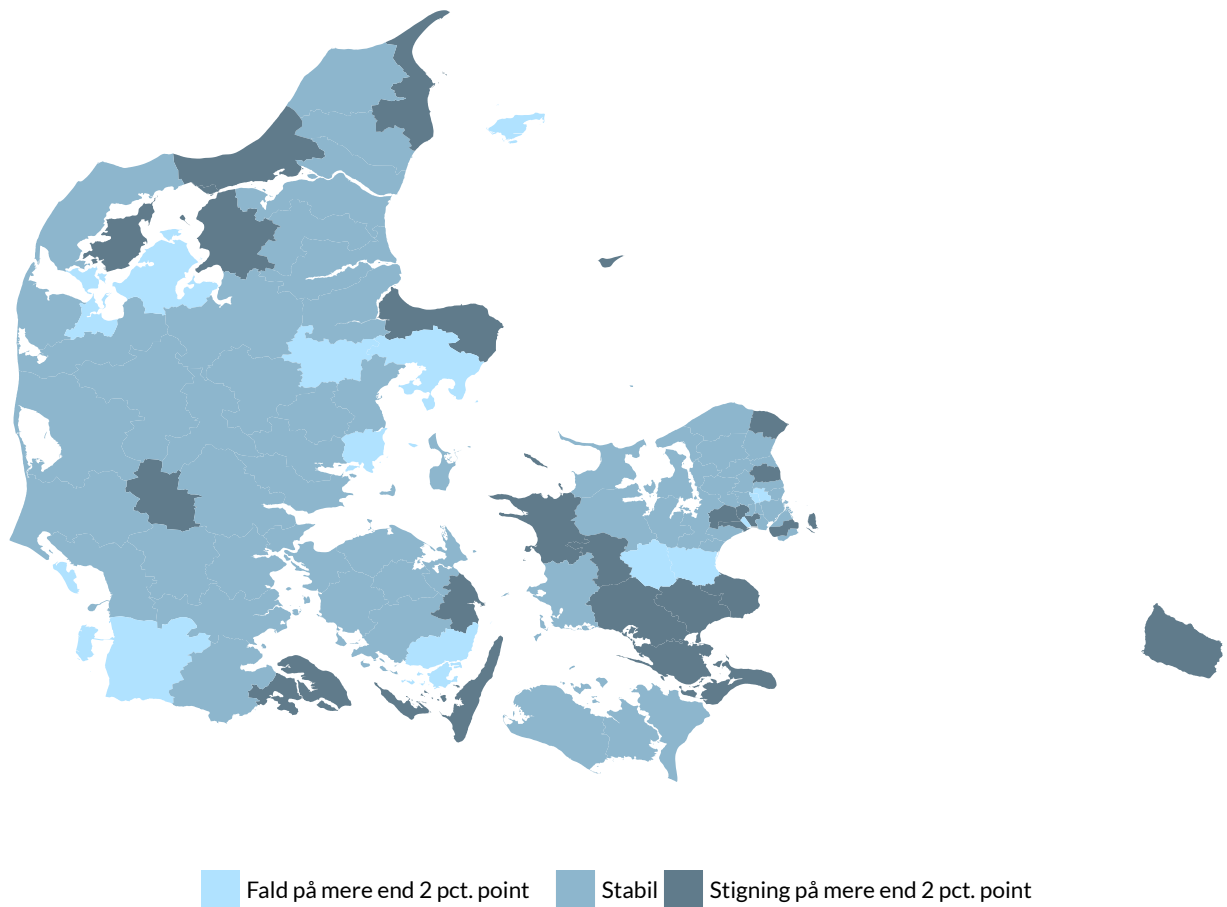
På 8. klassetrin dansk, læsning er andelen af elever med dårlige resultater steget mere end to procentpoint i 8 kommuner og faldet med mere end to procentpoint i 16 kommuner. Andelen af elever med dårlige resultater har været stabil i de resterende 74 kommuner.

I matematik ser vi på 3. klassetrin et fald i andelen af elever med dårlige resultater på to procentpoint på landsplan. 11 kommuner har oplevet en stigning på mere end to procentpoint, mens 29 kommuner har opnået et fald i andelen af elever med dårlige resultater på mere end to procentpoint. 58 kommuner har ligget stabilt over perioden.

For 6. klassetrin i matematik stiger andelen af elever med dårlige resultater mere end to procentpoint i 17 kommuner, mens den falder mere end to procentpoint i 17 kommuner. 64 kommuner har ligget stabilt over perioden.

Figur 20:

I dansk, læsning på 4. klassetrin har 24 kommuner oplevet en stigning i andelen af elever med dårlige resultater sammenlignet med 2015/2016

Kilde: Undervisningsministeriet

Figur 22 - 27 i bilagsrapporten viser om andelen af elever med dårlige resultater i de nationale test i dansk, læsning og matematik i de enkelte kommuner er større, mindre eller uændret i forhold til skoleåret 2015/2016.

Mål 3: Tilliden til og trivselen i folkeskolen skal styrkes blandt andet gennem respekt for professionel viden og praksis

Resultatmål 3.1: Elevernes trivsel skal øges

Resultatmål 3.1 opgøres via en årlig national trivselsmåling blandt alle elever i folkeskolen.

Trivselsmålingen har 40 spørgsmål for eleverne i 4. – 9. klasse og 20 spørgsmål for elever i 0. – 3. klasse.

Der er udarbejdet fire differentierede indikatorer samt en samlet indikator for trivsel blandt elever i 4. – 9. klasse.

Tabel 2 i bilagsrapporten beskriver trivselsmålingen og de fem indikatorer (generel trivsel, faglig trivsel, social trivsel, støtte og inspiration, ro og orden).

Uændret trivsel på landsplan fra 2016 til 2017

Trivselskalaen går fra 1 til 5, hvor 5 er højest mulige trivsel. Målingen fra 2017 viser, at den samlede trivsel i folkeskolen fra 4. – 9. klasse er uændret i forhold til 2016. Det gælder for både den generelle skoletrivsel og for de enkelte indikatorer. Som i de tidligere skoleår, så er det den sociale trivsel, som har det højeste gennemsnit på 4,1, mens indikatoren for støtte og inspiration har det laveste gennemsnit på 3,3.

Tabel 4:

Den generelle trivsel på landsplan 2017 er uændret i forhold til 2016 og dermed stadig høj

	2014/2015	2015/2016	2016/2017	Udvikling 2015/2016 - 2016/2017
Generel skoletrivsel (samlet score)	3,7	3,8	3,8	0
Faglig trivsel	3,7	3,8	3,7	-0,1
Social trivsel	4,1	4,1	4,1	0
Støtte og inspiration	3,3	3,3	3,3	0
Ro og orden	3,7	3,8	3,8	0

Anm.: Elevernes trivselsscore er kategoriseret i fire intervaller: 1,0 - 2,0 (ringest mulige trivsel); 2,1 - 3,0; 3,1 - 4,0 og 4,1 - 5,0 (bedst mulige trivsel)

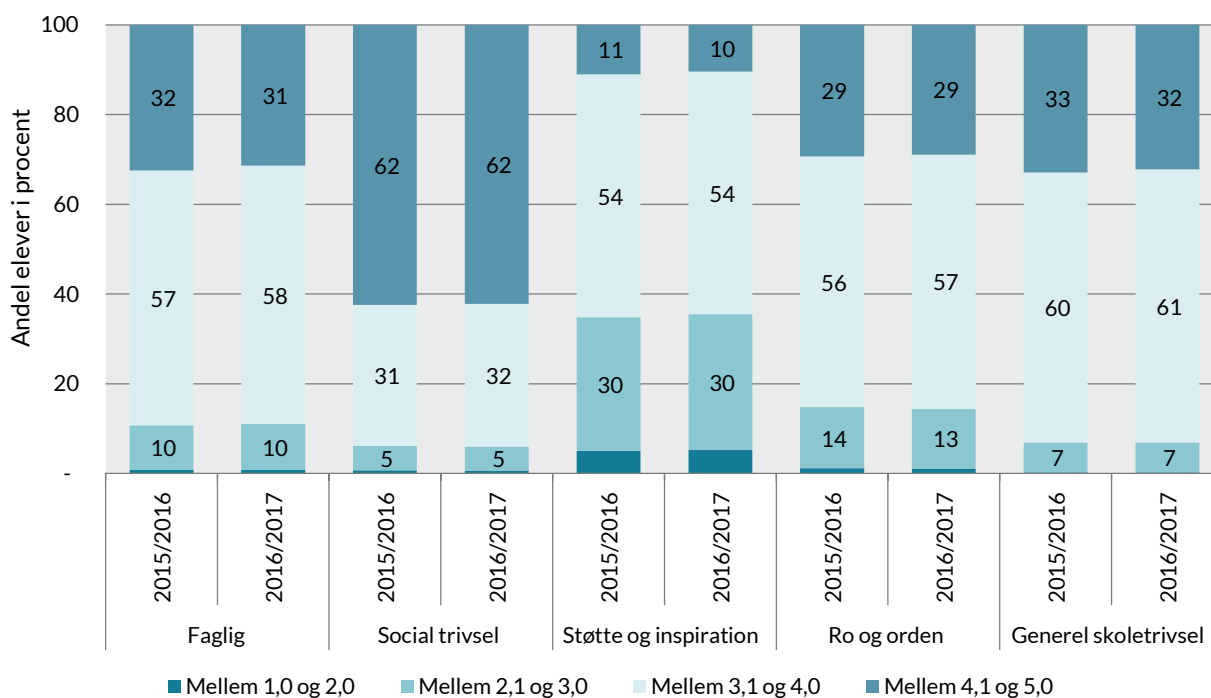
Note: Tabellen viser udviklingen i den gennemsnitlige trivselsscore for hver af de fem indikatorer i 4. - 9. klasse.

Kilde: Styrelsen for It og Læring

I de enkelte indikatorer er der få eller ingen ændringer i 2017 i forhold til elevernes trivsel. Eleverne svarer fortsat især positivt på spørgsmål indenfor indikatoren social trivsel, hvor 62 procent af eleverne ligger i det højest mulige interval (4,1 - 5,0).

Indikatoren for støtte og inspiration har fortsat den laveste andel af elever med meget positive svar. 10 procent af eleverne angiver her den højest mulige trivsel.

Figur 21:
Igen i 2017 oplever en stor del af eleverne høj social trivsel

Anm.: Elevernes trivselsscore er kategoriseret i fire intervaller: 1,0 -2,0 (ringest mulige trivsel); 2,1 - 3,0; 3,1 - 4,0 og 4,1 - 5,0 (bedst mulige trivsel)

Note: Fordeling af elevernes gennemsnit for hver indikator for trivsel 4. - 9. klasse 2016/2017

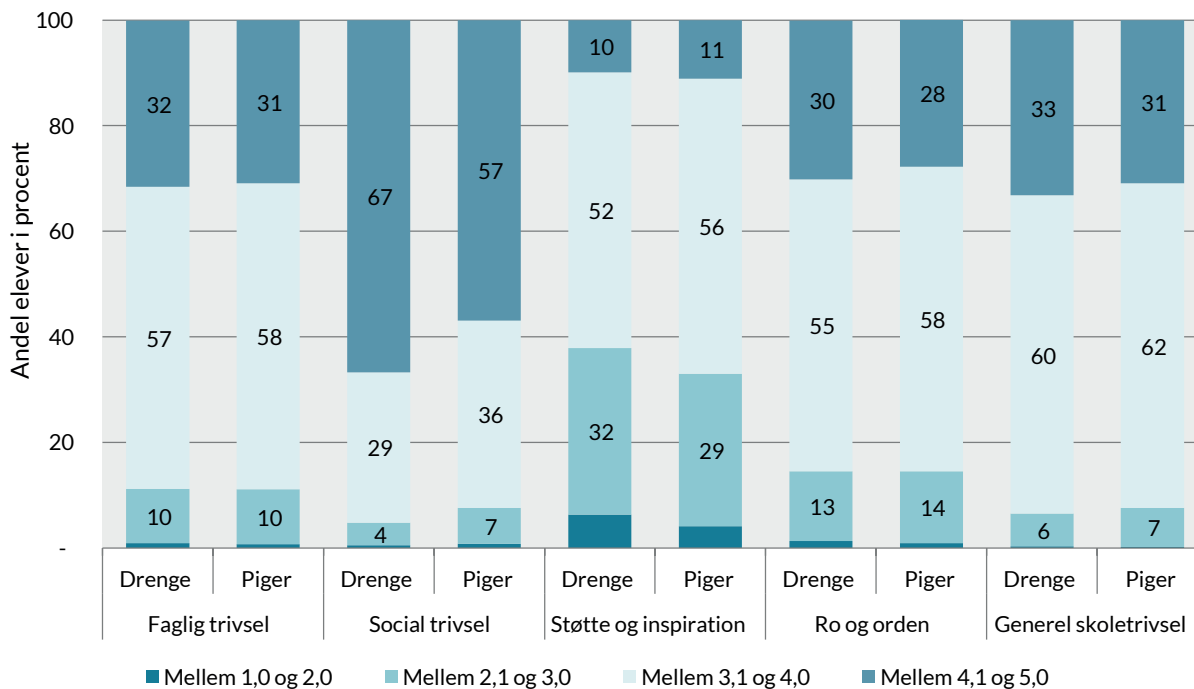
Kilde: Undervisningsministeriet

Drengene oplever højere social trivsel end pigerne

Inden for de fleste indikatorer er der små eller ingen forskelle i mellem drengene og pigernes trivsel. En undtagelse er den sociale trivsel, hvor andelen af drenge med den højest mulige trivsel er 10 procentpoint højere end for pigerne. Dette resultat var det samme i 2015 og 2016.

Figur 22:

Flere drenge end piger oplever høj social trivsel i 2017

Anm.: Elevernes trivselsscore er kategoriseret i fire intervaller: 1,0 - 2,0 (ringest mulige trivsel); 2,1 - 3,0; 3,1 - 4,0 og 4,1 - 5,0 (bedst mulige trivsel)

Note: Fordeling af elevernes gennemsnit på hver indikator for trivsel fordelt på køn, 4. - 9. klasse 2016/2017

Kilde: Styrelsen for It og Læring

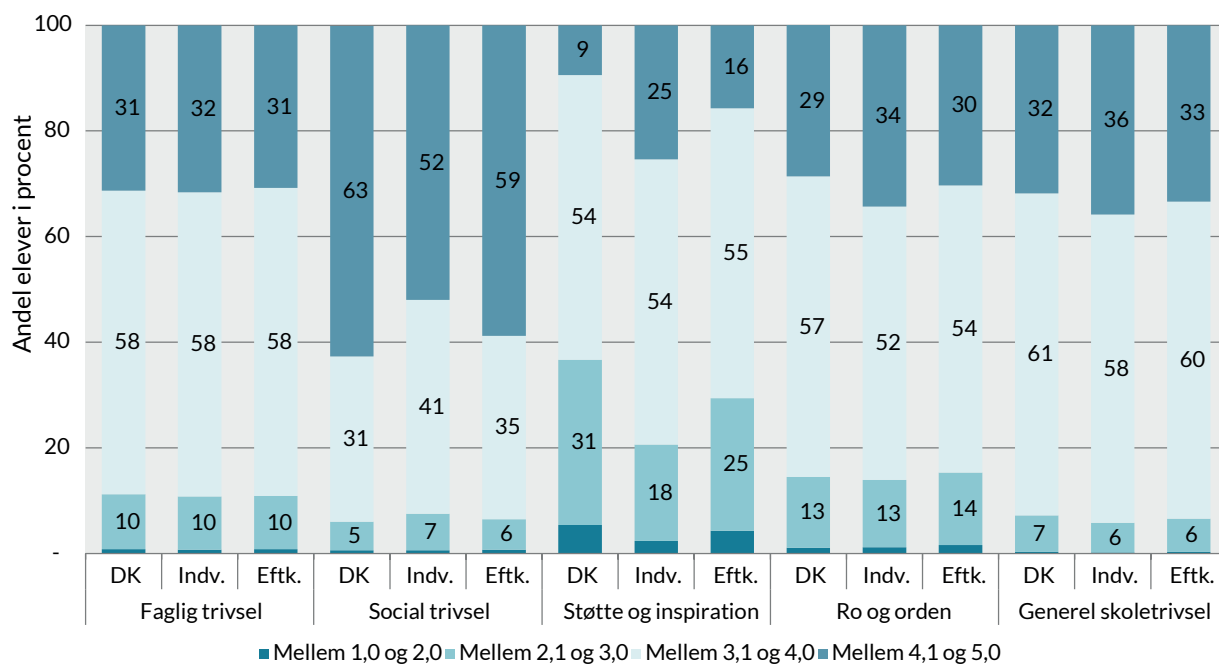
Indvandrere oplever mere støtte og inspiration, men har lavere social trivsel end elever med dansk herkomst

Figur 20 viser, at efterkommere og især indvandrere oplever en højere grad af støtte og inspiration sammenlignet med elever med dansk herkomst. 25 procent af eleverne med indvandrerbaggrund har den højest mulige trivsel, når vi betragter indikatoren for støtte og inspiration. Blandt elever med dansk herkomst gælder det kun for 9 procent af eleverne.

For den sociale trivsel er andelen af elever med en trivselsscore i det højeste interval 11 procentpoint højere for elever med dansk herkomst sammenlignet med indvandrere.

Figur 23:

Sammenlignet med elever med dansk herkomst oplever indvandrere mere støtte og inspiration, men lavere social trivsel i 2017

Anm.: Elevernes trivselsscore er kategoriseret i fire intervaller: 1,0 -2,0 (ringest mulige trivsel); 2,1 - 3,0; 3,1 - 4,0 og 4,1 - 5,0 (bedst mulige trivsel)

Note: Fordeling af elevernes gennemsnit på hver indikator for trivsel fordelt på herkomst, 4. - 9. klasse 2016/2017

Kilde: Styrelsen for It og Læring

Stor kommunal spredning i andelen af elever med meget positive svar for trivsel

For alle indikatorer er der variationer mellem kommunerne i andelen af elever med en meget høj trivselsscore (en trivselsscore over 4,0). I de enkelte indikatorer ses den største variation i indikatoren for ro og orden, hvor den kommune med den laveste andel af positive svar

har 17 procent meget positive svar, mens den kommune med højeste andel af positive svar har 43 procent meget positive svar. Den laveste kommunale variation findes i indikatoren for støtte og inspiration, hvor andelen af meget positive svar ligger mellem 5 og 17 procent. Disse tendenser er uændrede fra 2016.

Tabel 5:

Stor variation mellem kommunerne i andelen af elever med en meget høj trivselsscore

	År	Faglig trivsel	Social trivsel	Støtte og inspiration	Ro og orden	Generel skoletrivsel
Kommune med højeste andel	2016	43%	72%	17%	41%	42%
	2017	43%	69%	17%	43%	46%
Kommune med laveste andel	2016	19%	52%	5%	17%	17%
	2017	21%	51%	5%	17%	20%
Landsgennemsnit	2016	32%	62%	11%	29%	33%
	2017	31%	62%	10%	29%	32%

Note: Andel meget positive svar defineres som elever med trivselsscorer over 4,0

Kilde: Undervisningsministeriet

Mindre kommunal spredning i andelen af elever med meget negative svar for trivsel

Andelen af elever med meget negative svar i de enkelte kommuner varierer i 2017 mellem 0 og 1 procent inden for den generelle skoletrivsel. Den største kommunale variation findes for indikatoren for støtte og inspiration,

som varierer mellem 2 og 15 procent. Den laveste kommunale variation findes for social trivsel, som varierer mellem 0 og 1 procent i andel meget negative svar. Sidstnævnte viser derfor en lidt lavere variation end i 2016, hvor andelen af meget negative svar for social trivsel varierede mellem 0 og 3 procent.

Tabel 6:

Den største kommunale variation i andelen af elever med meget negative svar for trivsel er i indikatoren for støtte og inspiration

	År	Faglig trivsel	Social trivsel	Støtte og inspiration	Ro og orden	Generel skoletrivsel
Kommune med højeste andel	2016	2%	3%	14%	2%	2%
	2017	4%	1%	15%	3%	1%
Kommune med laveste andel	2016	0%	0%	3%	0%	0%
	2017	0%	0%	2%	0%	0%
Lands gennemsnit	2016	1%	1%	5%	1%	0%
	2017	1%	1%	5%	1%	0%

Note: Andel meget negative svar defineres som elever med trivselsscorer under 2,0

Kilde: Undervisningsministeriet

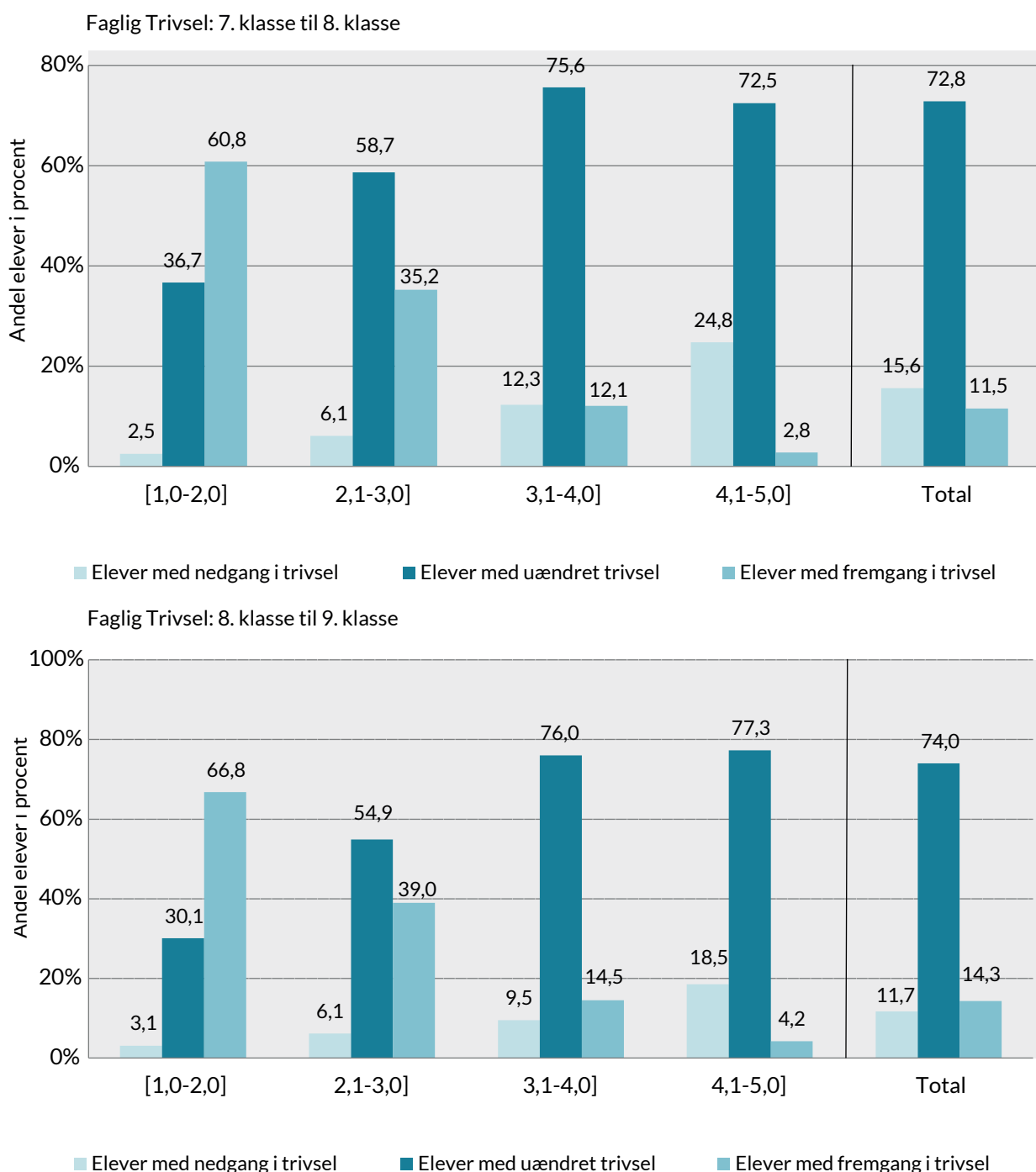
For mange elever ændrer den faglige trivsel sig kun marginalt mellem klassetrinene

Elevernes faglige trivsel handler blandt andet om elevernes opfattelse af egne faglige evner og koncentrationssevne. En høj grad af faglig trivsel er en forudsætning

for, at der i folkeskolen er en er et godt fagligt miljø. Sammenligner man elevernes trivsel fra ét klassetrin til det næste ser man en tendens til, at hovedparten af eleverne oplever uændret faglig trivsel fra det ene år til det andet år.

Figur 24:

Næsten tre ud af fire elever oplever en uændret faglig trivsel mellem 7. og 8. klassetrin og mellem 8. og 9. klassetrin

Anm.: Elevernes trivselsscore er kategoriseret i fire intervaller: 1,0 - 2,0 (ringest mulige trivsel) ; 2,1 - 3,0; 3,1 - 4,0 og 4,1 - 5,0 (bedst mulige trivsel)

Note: Nedgang/fremgang i trivsel er defineret som en ændring i trivselsscore på mindst 0,5

Kilde: Styrelsen for It og Læring

Udvalgte resultater fra følgeforskningen

Fremgang i oplevelsen af ro og orden i skolen

Undersøgelser viser, at ro og orden er afgørende for at styrke elevernes læringsudbytte og faglige interesse. Derfor er der fokus på at styrke lærernes klasseledelse og reducere den forstyrrende støj og uro i undervisningen. Resultater fra følgeforskningsprogrammet til folkeskolereformen viser, at elever og forældre generelt oplever, at der er mere ro og mindre forstyrrende støj i 2017 sammenlignet med 2015, jf. tabel 7.

Samtidig viser en indeksanalyse i tabel 8, at lærerne i højere grad oplever ro og orden i 2017 sammenlignet med 2015. Indekset er baseret på tre spørgsmål om forstyrrende støj, ro og tid brugt på konfliktløsning, og indekset giver derfor et bredt billede af lærerens opfattelse af ro og orden i undervisningen.

Tabel 7:

Flere elever oplever, at der er ro i klassen, og flere forældre er uenige i, at der er meget forstyrrende støj

Andel elever, der oplever, at der er ro i klassen, og andel forældre, der er uenige i, at der er meget forstyrrende støj			
	2015	2017	Ændring
Elever [A]	75,8	78,5	+2,7***
Forældre [B]	33,0	35,0	+2,1*

Anm.: [A] Andel elever der er 'meget enige' eller 'lidt enige' i, at deres [dansk/matematiklærer] sørger for, at der er ro i klassen.

Anm.: [B] Andel forældre, der er 'uenig' eller 'overvejende uenig' i, at der er meget forstyrrende støj i undervisningen.

*Signifikant ændring på 10 pct. niveau, **5 pct. niveau ***1 pct. niveau. Den benyttede test er en Z-test.

Kilde: Undervisningsministeriets følgeforskningsprogram

Tabel 8:

Lærerne oplever mere ro og orden i undervisningen

Indekstal for lærernes oplevelse af ro og orden i undervisningen			
	2015	2017	Ændring i indeks
Lærere [A]	0,68	0,70	0,02***

Anm.: [A] Indekstal for lærernes oplevelse af ro og orden. Indekstallet kan tage værdier mellem 0 og 1, hvor en score på 1 betyder, at lærerne vurderer, at der er en høj grad af ro og orden. En score på 0 er omvendt et tegn på meget uro i klassen.

*Signifikant ændring på 10 pct. niveau, **5 pct. niveau ***1 pct. niveau. Bestemt ved regressionsanalyse.

Anm: Spørgsmål til lærere i indeks: "Når timen begynder, varer det længe, før eleverne falder til ro"; "Der er meget forstyrrende støj i undervisningen"; "Jeg må ofte afbryde undervisningen for at afbryde konflikter blandt elever".

Kilde: Undervisningsministeriets følgeforskningsprogram, spørgeskema til lærere, børnehaveklasseledere og andet pædagogisk personale

Hvad angår eleverne viser følgeforskningsresultaterne, at langt de fleste elever er enige i, at deres dansk- eller matematiklærer sørger for, at der er ro i klassen. På tværs af 5., 7., og 9. klassesettrin gjaldt det for 75,8 procent af eleverne i 2015, og denne andel er steget til 78,5 procent i 2017.

Hvad angår forældrene viser resultaterne ligeledes et stigning fra 2015 til 2017 i andelen af forældre, som er uenige i, at der er meget forstyrrende støj i undervisningen. Dog er det fortsat ca. 2 ud af 3 forældre, som er enige eller overvejende enige i, at der meget forstyrrende støj i undervisningen.

Hvad angår lærerne viser resultaterne, at hovedparten oplever, at der er ro og orden i undervisningen. Desuden ses en tendens til, at lærerne oplever, at der er mere ro og orden i klassen, jo ældre børnene bliver. Det er således særligt udskolingslærerne, der oplever ro og orden, mens det i lidt mindre grad gør sig gældende for lærere i indskolingen. Fra 2015 til 2017 er der særligt i udskolingen sket en stigning i lærernes oplevelse af ro og orden i undervisningen.

Endelig viser statistiske analyser af sammenhængen mellem karakteristika ved lærernes undervisning og oplevelsen af ro og orden i klassen, at eleverne oplever mere ro og orden, når deres lærere i høj grad anvender motion og bevægelse som led i undervisningen. Resultatet stemmer overens med en række tidligere resultaterne fra følgeforskningsprogrammet, som bl.a. har fundet positive konsekvenser af, at lærerne inddrager motion og bevægelse i undervisningen. Se figur 34 i bilagsrapporten.

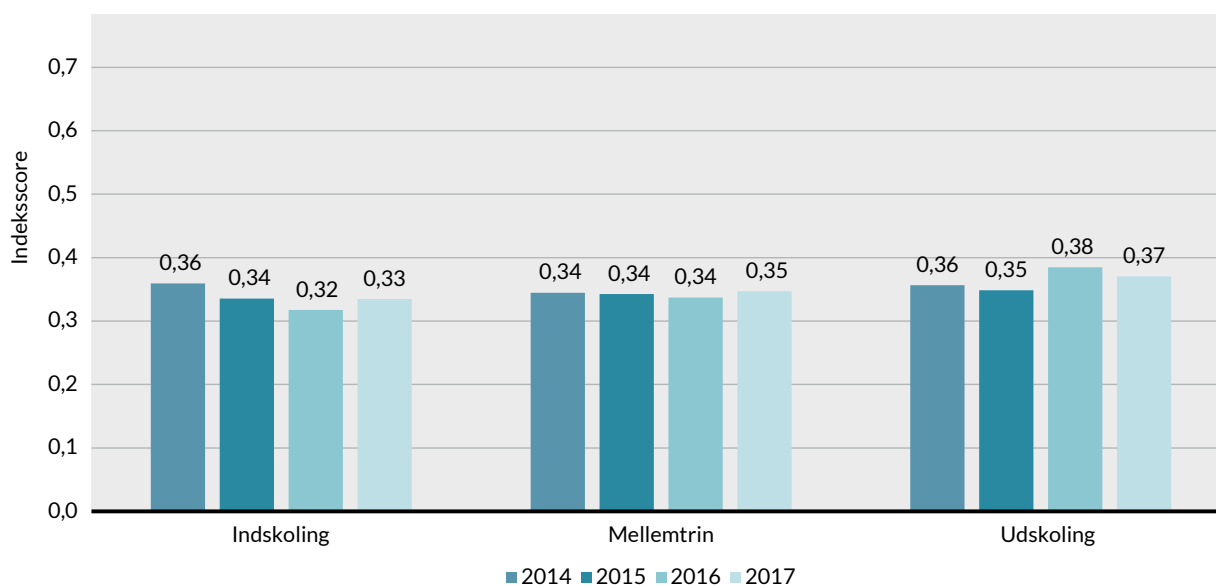
Positive tendenser i forhold til den åbne skole

Gennem den åbne skole skal folkeskolen i højere grad åbne sig over for det omgivende samfund. Det kan fx ske ved hjælp af en øget inddragelse af det lokale idræts-, kultur- og foreningsliv. Følgeforskningen viser, at der i skoleåret 2016/2017 er positive tendenser at spore i forhold til skolernes arbejde med den åbne skole.

Figur 25 illustrerer, at den åbne skole i højere grad anvendes af lærere i udskolingen end i indskolingen. Det fremgår også, at der siden 2015 er sket en positiv udvikling i udskolingslærernes brug af åben skole. Der er tale om en mindre stigning, som dog er statistisk signifikant.

Figur 25:

Anvendelse af åben skole er mest udbredt blandt lærere i udskolingen

Anm.: Åben skole, gennemsnitlig score fordelt på år og klassesettrin (indeksscore: 1=høj grad af anvendelse af åben skole, 0= anvender ikke åben skole).

Anm.: n=8.176. * Signifikant på 5 %-niveau; ** Signifikant på 1 %-niveau; *** Signifikant på 0,1 %-niveau. 2015 er referencekategori.

Kilde: Spørgeskema til lærere, børnehaveklasseledere og andet pædagogisk personale. Besvarelser fra lærere.

Skoleledelsen spiller en central rolle i implementeringen af den åbne skole. Af følgeforskningen fremgår det, at der stadig er 18 procent af skolelederne, som beretter at de slet ikke eller kun i mindre grad har haft møder med lokale aktører. Siden 2015 og 2016 er der dog sket en stigning i det gennemsnitlige antal undervisningstilbud, som gennemføres med eksterne aktører.

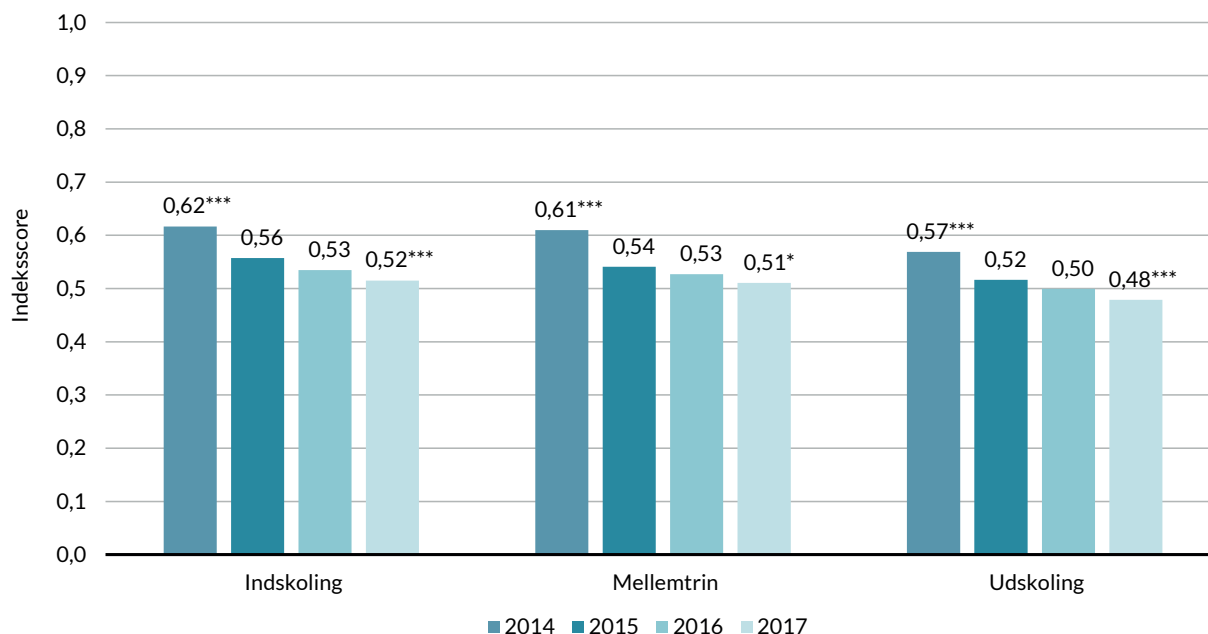
Eleverne er positive over for eksterne aktiviteter i skoletiden. Følgeforskningens resultater afslører, at over halvdelen af eleverne (54 procent) finder det sjovt og spændende, når undervisningen foregår uden for skolen, mens knap en tredjedel (32 procent) mener, at de lærer noget nyt. Kun ca. 6 procent af eleverne vurderer, at det er spild af tid.

Mindre fokus på tydelighed og klare mål i undervisningen

Synlige mål, evaluering og feedback har stor betydning for elevernes læring og giver blandt andet eleverne mulighed for at følge med i deres egen læringsproces til gavn for motivationen. Blandt elever i 7. og 9. klasse er der dog sket et fald i andelen af elever, der i høj grad oplever tydelighed og klare mål med undervisningen. Der er tale om et fald på 4 procentpoint fra 2015 til 2017. Elevplaner og test er eksempler på redskaber, lærerne kan anvende til at opstille mål og give feedback til eleverne. Følgeforskningen viser, at der fra 2015 til 2017 er sket en negativ udvikling i lærernes brug af netop elevplaner og test. Udviklingen gælder i både indskoling, på mellemtrinnet og i udskoling og er vist i figur 26.

Figur 26:

Fald i lærernes brug af elevplaner og nationale test

Anm.: Brug af nationale test og elevplaner, gennemsnitlig score fordelt på år og klasstrin (indeksscore: 1 = stor brug af nationale test og elevplaner, 0 = anvender ikke nationale test og elevplaner)

Anm.: n=7.760. * Signifikant på 5 %-niveau; ** Signifikant på 1 %-niveau; *** Signifikant på 0,1 %-niveau. 2015 er referencekategori. Kilde: Spørgeskema til lærere, børnehaveklasseledere og andet pædagogisk personale. Besvarelser fra lærere.

Tendenser i forhold til det frie skolevalg

I 2017 er offentliggjort to analyser angående tendenser i forhold til det frie skolevalg. Den ene analyse beskriver tendenser i elevtilgang og elevskift mellem folkeskoler og frie grundskoler, mens den anden er en dybdegående analyse af årsager til forældres valg af skole til deres børn.

Flere forældre vælger en fri grundskole til deres barn

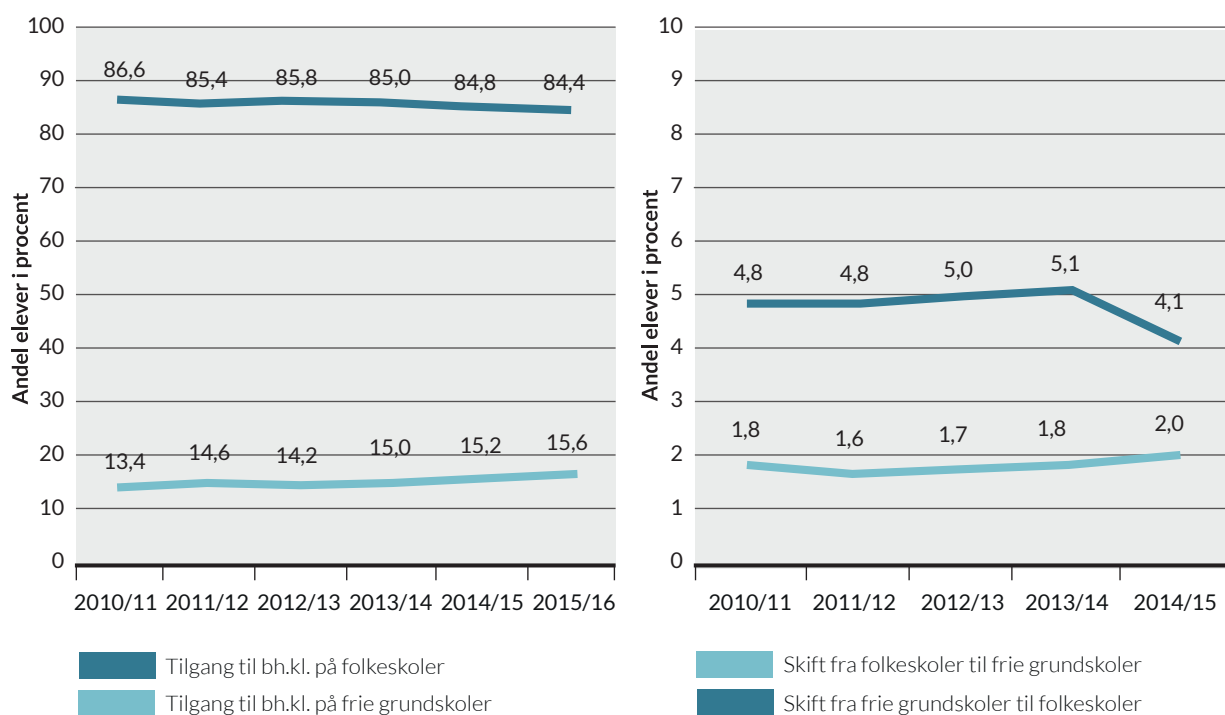
Flere forældre vælger en fri grundskole til deres børn end tidligere. Figur 27 viser, at andelen af elever, der starter i børnehaveklasse i de frie grundskoler er steget med 2,2 procentpoint i perioden 2010/11 til 2015/16.

Denne tendens er gældende for hele landet, hvor Region Sjælland har haft den største stigning på 4 procentpoint, mens Region Midtjylland og Region Hovedstaden har oplevet de mindste stigninger på 2 procentpoint.

Figur 27 viser også udviklingen i andelen af elever, der skifter mellem folkeskoler og frie grundskoler. Her ses det, at andelen af elever, der skifter til frie grundskoler, ligger stabilt på 2 procent svarende til omkring 10.000 elever årligt. Andelen af elever, der skifter fra frie grundskoler til folkeskoler ligger også stabilt på 4-5 procent svarende til mellem 4.000 og 5.000 elever årligt.

Figur 27:

Øget tilgang til de frie grundskoler skyldes, at flere børn indskrives her fra 0. klasse

Anm.: Figuren viser andelen af elever, som indskrives i en børnehaveklasse i hhv. folkeskoler og frie grundskoler. Figuren viser også andelen af elever, som skifter fra folkeskole til en fri grundskole og den anden vej.

Kilde: Undervisningsministeriet

Flere forældre vælger en anden skole end distriktsskolen

Siden skoleåret 2010/2011 er der sket en stigning i andelen af forældre, der benytter muligheden for at vælge en anden skole end distriktsskolen til deres børn.

Der er både tale om en stigning i andelen af forældre, som vælger en fri grundskole og en stigning i andelen af forældre, som vælger en anden folkeskole end distriktsskolen – dog primært inden for kommunen.

66 procent af forældrene vælger, at deres barn skal gå i den lokale distriktsskole. 11 procent går i anden folkeskole end inden for kommunen, mens 2 procent går i en folkeskole uden for den kommune, som de bor i. Det fremgår af figur 46 i bilagsrapporten.

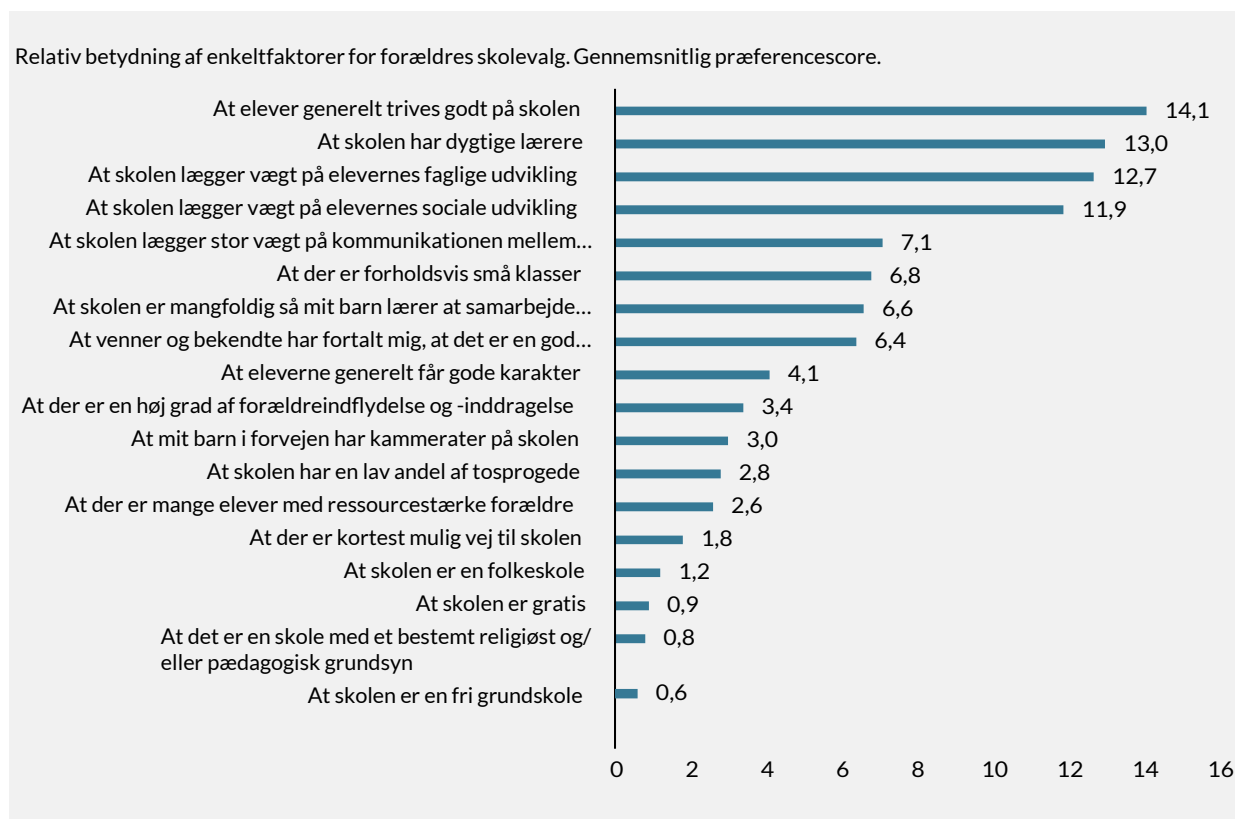
Forældre har fokus på kerneopgaven i forhold til valg af skole

Når forældre skal vælge skole til deres barn er der især fokus på, om deres barn vil trives, om skolen har dygtige lærere, og om skolen lægger vægt på elevernes faglige og sociale udvikling.

Det fremgår af figur 28, der også viser, at forældre har mindre fokus på, om skolen er en folkeskole eller fri grundskole, samt om skolen er gratis.

Figur 28:

Ved valg af skole har forældre fokus på skolens evne til at løse kerneopgaverne

Figuren viser forældrenes gennemsnitlige præferencescore. Hver faktor kan have en værdi fra 0 (mindst vigtigt) til 100 (mest vigtigt). Præferencescorernes størrelse kan fortolkes relativt til hinanden, så en faktor med en score på 4 er dobbelt så vigtig, som en faktor med en score på 2.

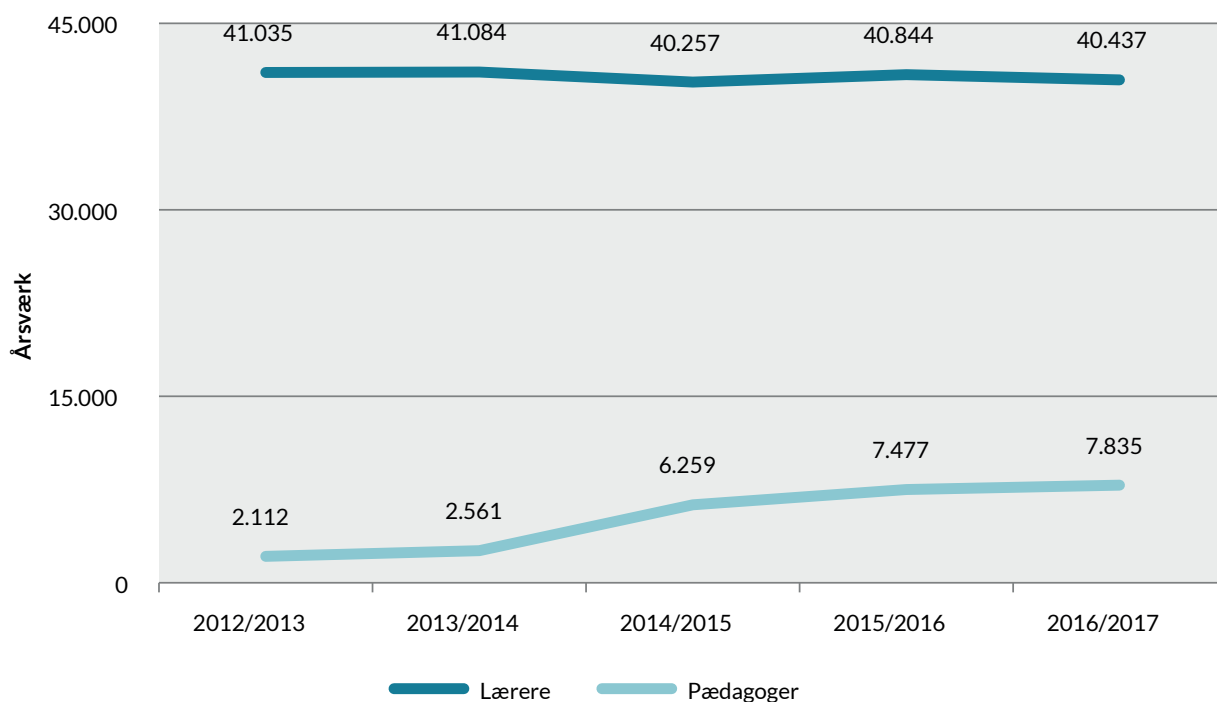
Kilde: Epinion, 2017: Frit skolevalg

Udvikling i lærer- og pædagogressourcer

Med folkeskolereformen får pædagogerne en mere fremtrædende rolle i skolen, idet pædagogerne indruges i undervisningen i en understøttende rolle, hvor de kan støtte læreren i fagdelte timer eller varetage understøttende undervisning alene med eleverne. Figur

29 viser, at der er kommet flere pædagoger i folkeskolen, især siden reformen blev implementeret i 2014/2015. Siden 2012/2013 er der sket et mindre fald i antallet af lærerårsværk.

Figur 29:
Der er kommet flere pædagoger i folkeskolen

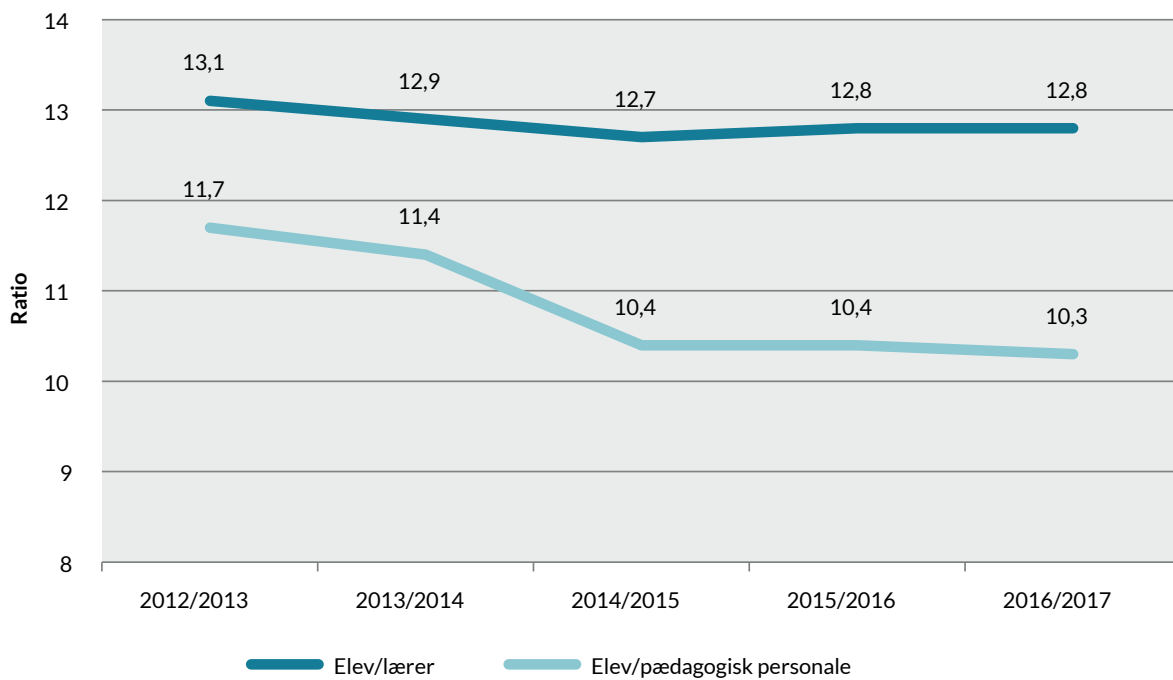
Kilde: Undervisningsministeriet

Selvom der er sket et mindre fald i antallet af lærere, er udviklingen i antallet af elever pr. lærerårsværk nogenlunde stabil i perioden fra 2012/2013 til 2016/2017.

Udviklingen, der fremgår af figur 30, indikerer, at faldet i antallet af lærere er på niveau med nedgangen i elevtallet i folkeskolen.

Figur 30:

Stabil udvikling i antallet af elever pr. lærer, 2012/2013 – 2016/2017

Anm.: Figuren viser det gennemsnitlige antal elever pr. hhv. lærer og pædagogisk personale for hvert af skoleårene fra 2012/2013 til 2016/2017

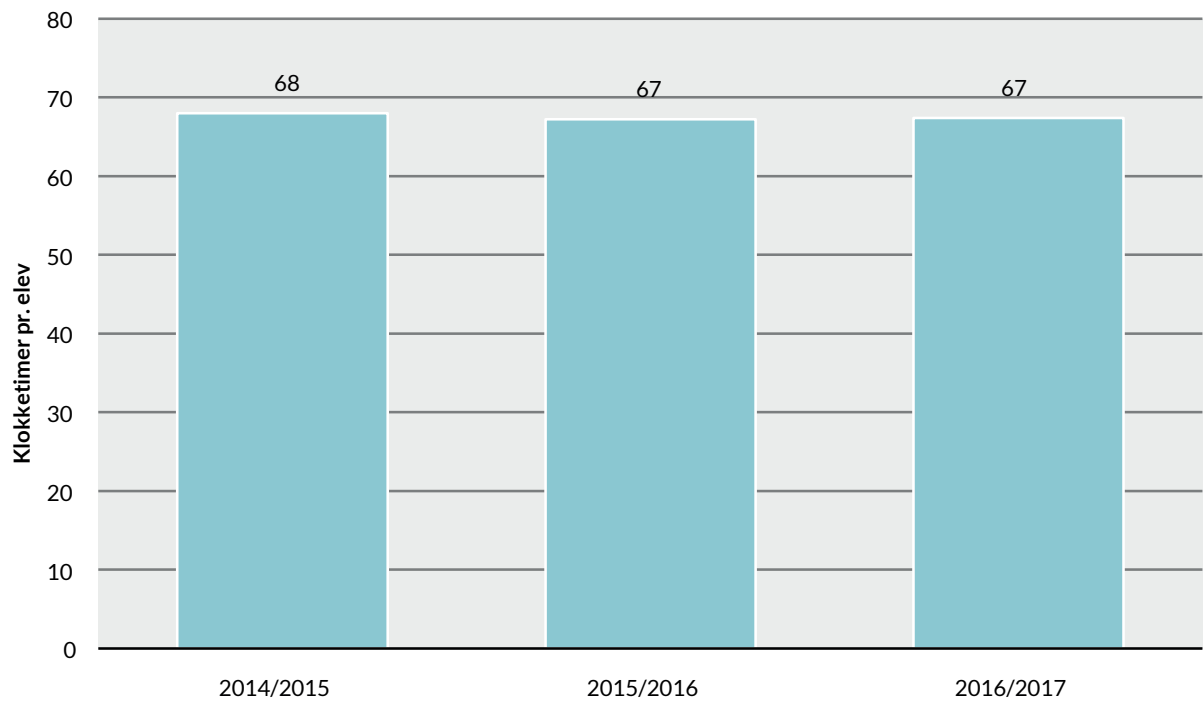
Kilde: Undervisningsministeriet

Lærerne spiller en afgørende rolle for elevernes læring, og derfor er det vigtigt, at eleverne hver især har tilstrækkeligt tid sammen med deres lærer. Figur 31 viser udviklingen i undervisningsressourcer pr. elev, der er beregnet, som antallet af klokketimer, hver enkelt elev

har sammen med pædagogisk personale pr. år. Siden skoleåret 2014/2015 er antallet af undervisningsressourcer stort set uændret. I 2016/2017 udgjorde de årlige undervisningsressourcer 67 klokketimer pr. elev.

Figur 32 viser den kommunale variation i lærerressourcer pr. elev i kommunerne.

Figur 31:
Udviklingen i undervisningsressourcer pr. elev.

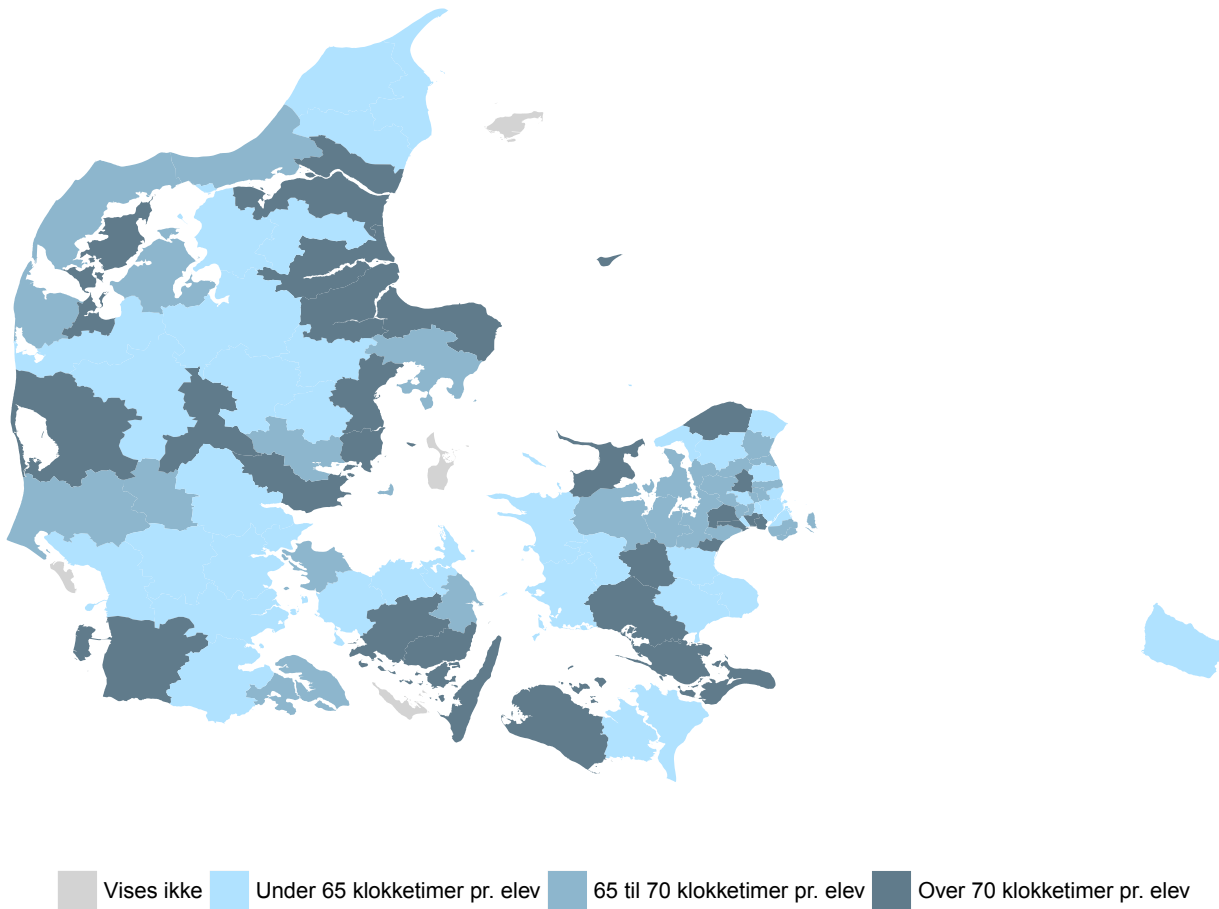

Anm: Opgørelsen inkluderer folkeskoler. Undervisningsressourcer pr. elev beregnes som antallet af klokketimer, hver elev har sammen med pædagogisk personale på et skoleår. Børnehaveklasseledere, pædagoger og lærere indgår som undervisningsressource i opgørelsen med udgangspunkt i det antal klokketimer denne gruppe underviser i normalklasser.

Kilde: Undervisningsministeriet

Figur 32:
Kommunal variation i undervisningsressourcer pr. elev.

Kilde: Undervisningsministeriet

